

Catalunya Cristiana

 /catalunyacristiana

 catalunya_cristiana

www.catalunyacristiana.cat

 @catcristiana

 catalunya cristiana

45 Anys

Paraula arrelada que dona fruit

La VIII Setmana de la Bíblia s'emmarca en el 30è aniversari de la BCI i el 50è de l'Associació Bíblica de Catalunya

EN PRIMER PLA (8-13)

**Entrevistem el bisbe Francesc Conesa
amb motiu de la Setmana de Pregària
per la Unitat dels Cristians**

P 26 - 29

Bisbat de Solsona

SUMARI

21 GENER 2024

Editorial	03
La setmana	05
Opinió	06
Carta dominical	07
En primer pla	08
Vida eclesial	14
Diàleg	24
L'Entrevista	26
Carta dominical	30
Biblia	32
Litúrgia	34
Espai lectors	36
Cultura	38
Agenda	46
Des del carrer	47

38-39

12 pel·lícules de cinema
espiritual per al 2024

Una selecció de Mn. Peio Sánchez

40

Campanya per restaurar la campana de Granyena

Data del 1747 i estava molt deteriorada

22

El patiment dels cristians a Nigèria

Josué Villalón explica els perills per als sacerdots en aquest país

16

La diplomàcia vaticana, més contundent

El Papa condemna la guerra i s'atreveix a tornar a esmentar Nicaragua

EDITORIAL

Terra fèrtil per al text bíblic

L'estudi i divulgació de la Bíblia és una llavor que a casa nostra ha trobat terra fèrtil. Només cal fer un cop d'ull a totes les iniciatives que s'han fet i que es fan, així com a la corrua de grans biblistes que han posat la seva erudició al servei de la Paraula. No és per casualitat que el català fos la segona llengua romànica (després del toscà) a tenir una versió impresa de la Bíblia.

En el número de la setmana passada parlàvem del projecte titànic del Corpus Biblicum Catalanicum. En aquest ho fem de la traducció de la Bíblia Catalana Interconfessional i de la Setmana de la Bíblia, totes iniciatives auspiciades per l'Associació Bíblica de Catalunya, que el proper 28 de setembre a Tarragona celebrarà els 50 anys d'història.

La Bíblia no és un llibre per tenir-lo a la prestatgeria de casa i anar consultant de tant en tant. El text bíblic és viu i ens parla de forma significativa tant als homes del segle XXI com de tots els temps. Oriol Jara, guionista i productor de televisió, explica en el seu nou llibre *La conversa amb Déu* (Editorial Albada) la importància de la lectura recurrent del text bíblic.

Com cada any, els nostres mitjans, *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel, formen part de l'equip promotor de la Setmana de la Bíblia, que a casa nostra arriba a la vuitena edició, enguany del 21 al 27 de gener amb el lema "Manteniu-vos fermes en la meua Paraula" (Jn 8,31). Una setmana plena d'activitats que ens recorda la importància de tenir un tracte de tu a tu amb la Bíblia.

Els qui també estan d'aniversari enguany són els mitjans de comunicació de la Fundació Missatge Humà i Cristià. *Catalunya Cristiana* celebra 45 anys el proper 29 de setembre, i Ràdio Estel en farà 30 el 28 d'octubre.

.....

Catalunya Cristiana

Subscriuiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (50 NÚMEROS)

☐ Edició paper 145€

☐ Edició digital 90€

☐ Edició en català

☐ Edició en castellà

Nom _____

Cognoms _____

Adreça _____

Població _____

DP _____ Tel. _____ NIF _____

A/e _____

Forma de pagament

☐ Únic pagament per any

☐ Dos pagaments semestral

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària (*ompliu ordre adjunta)

*Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular del compte _____

Tel. titular del compte _____

A/e titular del compte _____

IBAN

--	--	--	--

ENTITAT

--	--	--	--

OFICINA

--	--	--	--

DC

--	--

COMPTE

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

DATA (DD/MM/AA)

--	--	--	--	--

Lliureu aquesta butlleta a:

Fundació Missatge Humà i Cristià
(Catalunya Cristiana)

Departament de Subscripcions

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Signatura del titular

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 del 13 de desembre, autoritzo la Fundació Missatge Humà i Cristià a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat, així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Fundació Missatge Humà i Cristià amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

La setmana en tuits

MERITXELL RUIZ

@RuizIsern

09/01/2024

Secretària general de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya
Escola d'alta complexitat concertada amb bons resultats educatius. Com diu la seva directora "no és un miracle, és mètode, estratègies d'aprenentatge de la llengua, compromís, exigència i esforç" de tot l'equip que hi treballa. Gràcies per la vostra feina, escola Sant Francesc!

BERNAT MALLÉN

@bernattmallen

09/01/2024

Doctor en Economia per la Universitat de Barcelona
Contínuament i amb total impunitat hem d'aguantar com Arran Gràcia vandalitza el nostre patrimoni, com l'església de Sant Joan de Gràcia, que està declarada Bé Cultural d'Interès Local

R. C. CARBÓ

@rccarbo

09/01/2024

Llicenciat en Filosofia
És un gran encert que el Papa critiqui obertament l'aberració contemporània que suposa la "gestació subrogada", en la qual unes persones mercadegen de forma capritxosa amb la vida d'unes altres persones

JAUME RADIGALES

@jaumerb

07/01/2024

Professor de la Universitat Ramon Llull

Hi ha famílies que ignoren que a les escoles s'ensenya. I que a les cases s'educa. I que cal sortir de casa educat abans d'anar a rebre ensenyament

LA SETMANA

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

EL CENTENARI DE LA INSTITUCIÓ TERESIANA

La Institució Teresiana, fundada per sant Pere Poveda, celebra el centenari de la seva aprovació pontifícia. Dijous 11 de gener, es va iniciar amb una missa d'acció de gràcies a la basílica de la Mercè de Barcelona, presidida pel bisbe David Abadías. Pilar Sánchez, delegada a la zona que inclou Catalunya, va explicar que "els membres estan units en la missió i l'espiritualitat des de diversos compromisos", incloent-hi "disponibilitat plena" i matrimoni. En una entrevista al programa *Sense distància*, va dir que tots "treballen des d'una consciència crí-

ca, participativa i inclusiva mitjançant l'educació per a l'evangelització".

Pilar Sánchez ha posat, com a exemples de compromís social, "el col·legi Arrel del barri barceloní del Congrés, la Fundació Privada Viarany, que dona suport al Centre Passatge i a altres espais, i la participació en una ONG". La Institució Teresiana és present en 30 països d'Europa, Amèrica, Àsia i Àfrica, i està formada per més de 2.700 membres. Sant Pere Poveda (Linares, 1874 – Madrid, 1936) va ser prevere, mestre i pedagog, i va morir màrtir.

Zoom MACIÀ GRAU

Una de les festes que acompanyen l'inici de l'any i conclouen el temps nadalenc és el Baptisme del Senyor. Aquesta celebració, que va tenir lloc el diumenge 7 de gener, ens recorda la nostra identitat cristiana, orientada en l'existència en Déu per sempre gràcies al baptisme, realitzat en nom de la Trinitat. Una de les esglésies on es va commemorar el Baptisme de Jesús va ser la basílica de Santa Maria de Montserrat. El santuari ha començat l'any amb la notícia que durant el 2023 s'han superat els dos milions de visitants. Suposa un augment del 35% respecte el 2022, i és un gran pas per assolir les xifres d'abans de la pandèmia.

L'efemèride

24 de gener del 1959

Joan XXIII anuncia la propera convocatòria d'un concili, el Vaticà II

Contrapunt

Palestina al cor

XAVIER MASLLORENS
*President de l'Institut Català
 Internacional per la Pau
 (ICIP)*

Les dues comunitats han de poder construir el seu Estat en convivència amb l'altre

Primers eren les guerres africanes i els cops d'estat americans. Després les primaveres àrabs, la repressió següent i algunes guerres internes, però ara la guerra la tenim al pati de casa —Ucraïna, Gaza...— i ens costa pensar, per exemple, que en un lloc els invasors són els dolents i en un altre els hauríem de justificar. Què està passant?

D'entrada està clar que neix un món nou i els poderosos no accepten les antigues normes que s'havien consensuat i havien regit el món modern. El que em sembla més greu, ara mateix, és que comencen a trencar-se les regles bàsiques —com el dret internacional humanitari— en els diferents conflictes armats que hi ha al món.

És obvi que la influència econòmica, cultural i política d'Israel a Occident, o l'emigració massiva de població palestina, part de la qual malviu en diverses regions del món, promouen la polarització ideològica —i també emocional, no ho oblidem—, i això dificulta, precisament, la resolució d'un conflicte que des de la construcció de pau ens neguem a veure com a irresoluble.

Hi ha una solució política a aquest greu conflicte, sí, però passa necessàriament pel reconeixement de l'altre en igualtat de drets, per la convivència amb seguretat mútua i per un canvi cultural de percepció de l'altre que serà lent però és possible: no cal triar un bàndol i demonitzar l'altre. Fer-ho així impedeix qualsevol camí

de pau. Les dues comunitats han de poder construir el seu Estat en convivència amb un altre Estat.

Per on podem començar, per canviar aquesta retòrica que propugna l'anorreament de l'altre? Doncs, d'entrada, escoltem les veus que des de Palestina i Israel treballen per la pau, i donem-los cobertura. Després, prevenim i refusem, públicament, les actituds antimusulmanes o antisemites, com una forma de combatre la polarització. I, a més, posem-nos al costat de les víctimes de la violència, acompanyant-les en el seu dolor. Això és el que proposem des de l'ICIP —Institut Català Internacional per la Pau— per respondre a la desorientació i al desànim que donen ales a les forces que s'oposen a la pau.

La sal de la terra

Testimoni enmig dels joves

FRANCESC FIGUERAS
*Secretariat Pastoral de
 Joventut de la diòcesi de
 Barcelona*

Rosa Deulofeu era capaç d'engrescar els altres a viure l'Evangeli

Un 5 de gener, a les 17.40 h, de l'any 2004, ens deixà Rosa Deulofeu, una dona que va viure l'Evangeli amb profunditat i, sobretot, va ser un testimoni enmig dels joves.

Els que la vàrem conèixer podem dir que la Rosa era capaç d'engrescar els altres a viure l'Evangeli. I dic això perquè sabia escoltar i posar-se en la pell de l'altre. Era alegre, intel·ligent, però sobretot tenia una capacitat de deixar de banda les seves coses i atendre els altres. Sabia escoltar, acompanyar davant la dificultat, sabia fer que els altres se sentissin importants. Mai no hi havia un "no" en les seves respostes.

Durant els anys que vaig treballar amb ella va acompanyar molts

mossens. Ella estimava profundament l'Església i d'una manera molt important estimava i ajudava els sacerdots. Ella vivia una vida interior molt profunda i trobava la fortalesa, la saviesa i el saber estar en la seva intimitat en el Crist.

Anàvem pel carrer i ella es plantejava sempre com fer arribar als joves que ens trobàvem el Crist, com fer-los arribar l'Amor del bon Déu. Com estar amb ells i encoratjar-los a viure amb plenitud, a viure i conèixer el bon Déu en les seves vides.

Una dona que no posava barreres per la manera de pensar, del partit polític que fossis o de la manera o ètica que tinguessis. Li importava la persona, i sobretot buscava el Crist

que vivia en el cor de les persones.

Era una dona molt estimada i respectada. Parlar de Rosa Deulofeu és parlar d'un lideratge, és parlar d'una dona del segle XX, una dona que arribava a molts segments de la societat. Una dona transversal i això feia que molta gent, creient i no creient, polítics de totes les tendències, gent rica i gent senzilla, gent amb molt poder i gent del carrer, la tinguessin com a referència i allò que ella deia calava en molts d'ells.

Rosa Deulofeu, una dona que ha viscut a la terra allò que viu ara en el cel, estant amb el bon Déu. Una dona que hauríem de conèixer més, cosa que segur que ens ajudaria en el nostre dia a dia.

**CARD. JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA**

Arquebisbe de Barcelona

*Podeu accedir als materials de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians

“Pare, que tots siguin u”

Pare, que tots siguin u” (Jn 17,21), amb aquestes paraules Jesús ens anima a tots el cristians a no deixar mai de pregar i de treballar per la unitat. Avui, seguint la interpel·lació de Jesús, vull demanar-vos que us uniu a la pregària que els cristians de totes les confessions fem amb motiu de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians que té lloc cada any del 18 al 25 de gener.

Dissortadament, els deixebles de Jesús, allunyant-nos de la guia i la força de l'Esperit Sant, no sempre hem sabut mantenir aquesta unitat tan desitjada per Ell, i l'hem trencada de diverses maneres. Afortunadament, ja fa més de cent anys que va renéixer el desig de treballar per refer la unitat entre els cristians amb la celebració d'un octavari de pregària.

A més a més, des del 2004, l'Església catòlica, a través del Dicasteri per a la Promoció de la Unitat dels Cristians, i el Consell Mundial de les Esglésies, editen i publiquen conjuntament i en un mateix format el llibre de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians. Els materials per al 2024 han estat preparats per un equip ecumènic de Burkina Faso.*

Els cristians de Burkina Faso han elaborat els punts de pregària i meditació a partir de la paràbola evangèlica del bon samarità (Lc 10,25-37). En ella, Jesús reafirma l'ensenyament jueu tradicional recollit en el llibre del Deuteronomi 6,5: “Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb totes les forces i amb tot el pensament” i del Levític 19,18: “Estima els altres com a tu mateix”, i mostra com l'amor ha d'estar obert també als que no són de la nostra pròpia família o del nostre propi grup.

Autors cristians dels primers segles —com Orígenes, sant Joan Crisòstom

o sant Agustí— van veure la paràbola del bon samarità com un exemple del pla de salvació que Déu tenia per a la humanitat. La persona ferida a la vora del camí seria Adam que baixava del paradís al món i simbolitzaria tota la humanitat. Els bandolers que l'assalten els suggerien la imatge de les forces terrestres que ens assoten. Aquests autors veien en el bon samarità el mateix Crist que, compadit, ajuda l'home mig mort, li embena les ferides i el porta a un hostal. Aquest hostal, per a ells, era com la imatge de l'Església. I encara més, en la promesa del retorn del samarità a l'hostal, hi veien un anunci de la promesa del retorn del Senyor.

En les pregàries d'aquests vuit dies demanem, doncs, al Senyor que ens ajudi a viure oberts a ell, a estimar-lo i a servir-lo, a ell i al proïsme, amb tot el que som i tenim. Als cristians ens uneix la crida de Jesús a tenir cura dels més vulnerables, a guarir les seves ferides i a acollir-los a les nostres comunitats eclesials, cridades a ser signes del Regne de Déu, present ja entre nosaltres.

I s'escau també avui, tercer diumenge del temps litúrgic de durant l'any, el Diumenge de la Paraula de Déu sota el lema “Manteniu-vos fermes en la meua paraula” (Jn 8,31). Cal llegir la Paraula de Déu en el silenci de les nostres llars. És imprescindible escoltar-la comunitàriament quan la Paraula es proclama a la litúrgia. En ella és Crist mateix qui parla. I és una oportunitat compartir en grup el ressò que aquesta Paraula produeix en cada persona.

Benvolguts germans i germanes, no deixem mai de pregar i d'actuar amb esperança, perquè, cada dia més, s'apropi la unitat de tots els cristians, guiats per l'Esperit Sant i il·luminats per la Paraula del Senyor.

Edicions de la BCI i materials sorgits arran de la traducció, com la mateixa aplicació de mòbil, que ja incorpora la recent normativa lingüística en relació amb els accents diacrítics.

LA VULGATA CATALANA

La Bíblia Catalana Interconfessional: un equip de cinquanta persones i onze anys de feina que van culminar el 29 de setembre del 1993

CARME MUNTÉ MARGALEF

Estiu del 1992: mentre a l'estadi de Montjuïc es disputaven els Jocs Olímpics, un grup de biblistes, també a Barcelona, suava de valent en la fase final de revisió del text de la Bíblia Catalana Interconfessional (BCI). El Comitè de Redacció estava format pel carmelita Agustí Borrell, el benedictí Guiu Camps, el pastor evangèlic Enric Capó i el lingüista Pere Casanellas, sota la coordinació del prevere Armand Puig. Era el nucli dur d'un equip molt més ampli de 50 persones entre traductors, exegetes, filòlegs i correctors d'estil sota els auspicis de l'entitat impulsora del projecte: l'Associació Bíblica de Catalunya, que celebra 50 anys d'història.

Aquell estiu del 1992 l'escenari de la revisió del text era el santuari dels Carmelites de la Diagonal de Barcelona, però si alguna cosa havia caracteritzat tot el procés era la itinerància: "La traducció de la BCI va ser una experiència itinerant, ja que el lloc de les trobades de l'equip de treball va anar canviant: Sant Cugat del Vallès, Montserrat, la Selva del Camp, Barcelona...", recorda Agustí Borrell.

El 29 de setembre del 1993, a l'aula magna de l'actual Ateneu Universitari Sant Pacià, l'aleshores arquebisbe de Tarragona i president de la Conferència Episcopal Tarraconense, Ramon Torrella, va presentar en societat la Bíblia Catalana Interconfessional. Culminaven així onze anys d'esforços que, com explica Armand Puig, només tenien una motivació: "Fer un servei al poble català en el seu conjunt, i quan dic català vull dir tots els que formem la comunitat lingüística catalana, és a dir, uns 10 milions de persones. La BCI vol ser la Vulgata catalana, i per aquest motiu està destinada a ser adoptada a tots els nivells de l'acció pastoral, com ja era la intenció inicial."

I afegeix: "La BCI durarà molt anys. És un text que té 30 anys però que sembla que va ser escrit ahir, perquè té un marc ampli, on la llengua catalana és autèntica, natural, directa, carregada de sentit; no

Plànol del temple de Jerusalem que es va plasmar gràficament seguint la hipòtesi que va indicar el pare Guiu Camps.

és una llengua artificiosa, excessivament determinada per un context socioliterari precís; al contrari, intenta mantenir la riquesa del text original però donant-li tota l'expressivitat i comprensibilitat que necessita tota traducció.”

COMPRESIBILITAT, EXPRESSIVITAT I PROXIMITAT AL TEXT ORIGINAL

Als anys vuitanta del segle passat, l'Associació Bíblica de Catalunya va creure que havia arribat el moment d'emprendre un nou i ambiciós projecte de traducció de la Bíblia. Existien ja diverses versions bíbliques en català, algunes de més antigues i altres més recents, com la de Montserrat o la de la Fundació Bíblica Catalana. Ara bé, fins i tot aquestes darreres tenien ja uns quants anys, i durant aquell temps s'havien produït avenços notables en qüestions com els coneixements bíblics o els criteris de traducció. Així, doncs, es van posar en relació pràcti-

cament tots els estudiosos de la Bíblia de parla catalana i altres col·laboradors, de diverses confessions cristianes, i es va tirar endavant el treball de traducció, tot recollint l'experiència de les versions anteriors i actualitzant-la.

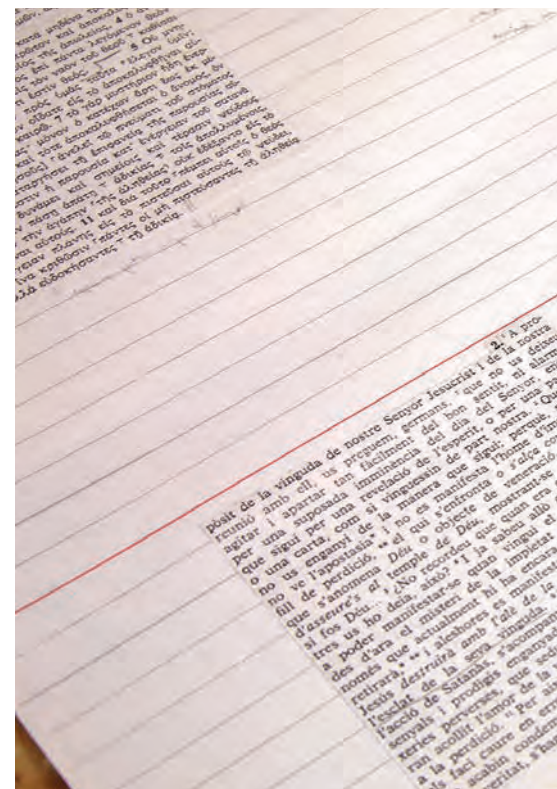
Segons Armand Puig, els tres criteris fonamentals de traducció de la BCI són la comprensibilitat, l'expressivitat i la proximitat al text original. “Sense comprensió no hi ha possibilitat d'accés al text original”, exposa. Pel que fa a l'expressivitat, fa referència a la música, la tonalitat i l'acoloriment del text, que ressoni en la persona que el llegeix i l'escolta. “Cal que els diversos gèneres literaris (poesia, narrativa, proverbis...) tinguin la seva expressivitat i l'ofereixin al lector”, afegeix Puig.

I, finalment, pel que fa a la proximitat al text original, el biblista es mostra contundent: “La pitjor traducció que es pot fer de la Bíblia és la literal, perquè acaba esdevenint literalista i, com a tal, un cau de confusions. El literalisme en la traducció acostuma a comportar en-

ganys i males comprensions, a més de ser feixuc i artificiós. Cal moure'ns en la proximitat al text original. Això vol dir que si el text original admet una traducció que li sigui propera no n'hem de buscar una de distant. Per tant, la dinamicitat s'ha d'aplicar amb molta cautela per no convertir el text original en un text adaptat a una realitat que és la nostra però que passats cinquanta anys haurà canviat.”

Seguint amb el fil de l'estil lingüístic, Pere Casanellas destaca que es buscava “un català estàndard, que fos el màxim de comprensible en tots els dialectes, que evités termes cultes que s'han fet servir molt a la Bíblia però que la gent no entén del tot bé. Es va procurar que fos una llengua viva i que mantingués els registres diferents segons si era poesia, narració històrica, diàleg...”.

Casanellas va redactar un llibre d'estil amb les normes i criteris de traducció. En l'apartat de lèxic, per exemple, es va decidir canviar el cultisme *proïsme* pel pronom *altres*, o fer *accepció* de persones per fer *diferència* entre persones. Va fer veure que, en lloc d'*exaltar* els humils, calia dir *exaltar* els humils, i que era preferible el terme *ovella* o *moltó*, segons els contextos, al de *be*, perquè “*be* és una paraula moderna desconeguda en gran part del català occidental”.

“El primer objectiu era la fidelitat al text de la Bíblia. Per això la traducció es feia directament sobre els textos originals: hebreu, arameu i grec. Al mateix temps, es buscava de fer-la en un llenguatge actual, que fos alhora acurat i comprensible”, complementa Agustí Borrell. “En cada llibre o fragment de la Bíblia es procurava trobar les formes d’expressió catalanes que fossin més adequades a les característiques del text original, tot respectant la rica diversitat de gèneres i d’estils. No és igual traduir un poema que una narració o que una carta, i no és igual traduir un text d’un autor jueu d’alguns segles abans de Crist que un evangeli del Nou Testament. El repte del traductor és captar tant el contingut com la forma dels textos originals i reproduir-los tant com sigui possible en la nostra llengua actual.”

PROCÉS LLARG I COMPLEX

La traducció va començar l’any 1982. La primera fase va ser una feina molt individual, de cadascun dels setze traductors a casa seva enfrontant-se als textos segons la seva especialització exegetica.

Els traductors van treballar a partir dels textos que són la base per a l’estudi de la Bíblia i per a les traduccions a les llengües modernes. Les més im-

portants són la *Biblia Hebraica Stuttgartensia* per als textos hebreus i arameus del l’Antic Testament, i l’edició de Göttingen, *Septuaginta. Vetus Testamentum Graecum*, per al text grec dels llibres deuterocanònics. Pel que fa al Nou Testament, l’edició del text grec usada internacionalment és el *Novum Testamentum Graece* de Nestle-Aland. Els traductors van tenir en compte algunes de les millors traduccions modernes en altres llengües, i especialment les traduccions catalanes recents.

“Per al Nou Testament, vam preparar uns grans fulls on constaven en paral·lel el text grec, la traducció de Montserrat i la traducció litúrgica, amb espai suficient perquè els traductors hi fessin les seves anotacions”, recorda la biblista Concepció Huerta, que va col·laborar en tasques de secretaria.

Durant aquesta etapa s’anaven fent, periòdicament, trobades de traductors. Eren setmanes intensives de feina que tenien lloc al Centre Borja de Sant Cugat del Vallès o al monestir de Montserrat. “Recordo que anava a l’aeroport a buscar els dos assessors de les Societats Bíbliques Unides: Rudolf Kassühlke i Jean-Claude Margot”, comenta Concepció Huerta. El projecte de traducció, com la mateixa Associació Bíblica de Catalunya, sempre va tenir vocació ecumènica, i la Santa Seu havia determinat que les traduccions

ARMAND
PUIG

“La BCI vol ser la Vulgata catalana, i per aquest motiu està destinada a ser adoptada a tots els nivells de l’acció pastoral”

PERE
CASANELLAS

“Es va procurar que fos una llengua viva i que mantingués els registres diferents segons si era poesia, narració històrica, diàleg...”

CONCEPCIÓ
HUERTA

“Per al Nou Testament, vam preparar uns grans fulls on constaven en paral·lel el text grec, la traducció de Montserrat i la traducció litúrgica”

AGUSTÍ
BORRELL

“Tot allò que es faci per contribuir a difondre la Bíblia és positiu, i mai no serà suficient”

Un dels fulls de traducció de la BCI que es conserva a la seu de l'Associació Bíblica de Catalunya, incardinada a l'arquebisbat de Tarragona.

LA DISCREPÀNCIA ENTRE EL “TU” I EL “VÓS”

La traducció que proposa la Bíblia Catalana Interconfessional no ha tingut la seva translació als textos litúrgics sobretot per la discrepància entre el *tu* i el *vós*. Així, ens trobem que la BCI parla de *tu* amb Déu mentre que els textos i els cants litúrgics ho fan de *vós*.

I per què la BCI va fer aquesta opció? Ens ho explica Pere Casanellas: “En català medieval totes les traduccions bíbliques fan servir el *tu*. Ausiàs March quan parla de la seva estimada la tracta de *vós*, mentre que quan s'adreça a Déu el tracta de *tu*. També Ramon Llull, a Blaquerna, fa que Evast i Aloma, els pares de Blaquerna, es tractin de *vós*, mentre que fan servir el *tu* per adreçar-se a Déu o a Maria. No és fins al final del segle XVIII que es comença a estendre l'ús del *vós* (per exemple, en les impressions dels salms penitencials). Ara bé, avui dia el *vós* sona artificiós, no denota una intimitat. A més, no hi ha cap altra llengua de les que ens són pròximes que no faci servir el *tu*. Per tant, l'opció pel *tu* era clara.”

VIII SETMANA DE LA BÍBLIA

La VIII Setmana de la Bíblia s'emmarca enguany en la celebració de dos aniversaris molt significatius per al món biblista català. En primer lloc, el 29 de setembre del 2023 es van celebrar trenta anys de la presentació de la Bíblia Catalana Interconfessional. En segon lloc, el proper 28 de setembre, a Tarragona, es commemorarà el 50è aniversari de l'Associació Bíblica de Catalunya amb una missa presidida per l'arquebisbe de Tarragona i una conferència a càrrec del biblista Armand Puig. La VIII Setmana de la Bíblia és també un fruit concret d'aquest treball incansable dels biblistes catalans. Enguany se celebra del 21 al 27 de gener amb el lema “Manteniu-vos fermes en la meua Paraula” (Jn 8,31). Està precedida pel Diumenge de la Paraula de Déu, jornada instituïda des de 2019 pel papa Francesc.

La celebració de la Setmana de la Bíblia a casa nostra és patrocinada per la Conferència Episcopal Tarraconense i promoguda per l'Associació Bíblica de Catalunya, el Centre de Pastoral Litúrgica, l'Editorial Claret, Ràdio Estel, Catalunya Cristiana, la Fundació Escola Cristiana de Catalunya i l'abadia de Montserrat.

ecumèniques havien de ser assessores per les Societats Bíbliques Unides.

El treball de tots era coordinat pel Comitè de Redacció, que durant dos anys de revisió va assegurar la unitat d'estil del conjunt, així com l'equilibri i la qualitat dels materials auxiliars: notes a peu de pàgina, cronologia, glossari, mapes... “Hi va haver un moment en què gairebé cada setmana recollia el P. Guiu Camps a Montserrat, el diumenge en acabar les vespres, i el portava a la Selva del Camp, a la casa familiar d'Armand Puig, on l'equip de redacció treballava durant tota la setmana. Les converses amb el P. Guiu durant aquells trajectes en cotxe eren una delícia per la seva erudició i coneixement del text bíblic, que sorprenia els mateixos assessors de les Societats Bíbliques Unides”, rememora Concepció Huerta. En aquesta darrera etapa es va demanar a un grup reduït de persones, entre les quals ella mateixa, que fessin una lectura proclamada del text per comprovar-ne la cadència: “Vam poder comprovar que el text fluïa de forma suau i penetrant alhora.”

La BCI va ser editada per l'Associació Bíblica de Catalunya, l'Editorial

Claret i les Societats Bíbliques Unides. Va comptar amb dues adaptacions a les modalitats baleàrica (1994) i valenciana (1996) de la llengua catalana.

“Una anècdota fantàstica és sens dubte la difusió extraordinària que va tenir la Bíblia ja abans de ser publicada, perquè gràcies a una campanya que mossèn Joan Magí, aleshores president de l'Associació Bíblica de Catalunya, es va empecar per finançar l'edició, va arribar un moment que hi havia més de 20.000 exemplars demanats quan encara no se sabia ni quan es publicaria la Bíblia”, explica Agustí Borrell.

I una imatge que va quedar gravada a la memòria de Concepció Huerta té a veure amb el dia de la presentació: “Quan van arribar les capses amb les Bibles, qui eren els que les carretejaven? Doncs Armand Puig, Agustí Borrell, Pere Casanellas... Els mateixos que havien enllestit el text carretejaven les capses. És un gran testimoni.”

Després de Barcelona, la BCI es va presentar a cada bisbat. En les successives edicions es van anar fent petites revisions fins que l'any 2007 es va fer la més important per adaptar-se a la normativa pontifícia del moment i va comptar amb l'aprovació oficial de la

Conferència Episcopal Espanyola. Es va convertir així en l'*editio princeps* o definitiva, que és la que actualment es pot adquirir en tots els formats. “Les modificacions del 1993 al 2007 representen un imperceptible 0,01% del text”, aclareix Armand Puig.

“La BCI, des de la seva publicació inicial l'any 1993, ha tingut una difusió extraordinària, i ha estat present en molts àmbits de la vida eclesial”, exposa Agustí Borrell. Hi han contribuït, a més de les diverses edicions del text, els materials catequètics o d'estudi que s'han anat publicant, com ara les fitxes de la sèrie *Llegir la Bíblia en grup* o l'ús del text de la BCI en bibles escolars, així com la versió digital en diferents formats. També se n'han fet edicions per a un públic divers o més ampli, com la Bíblia popular o la Bíblia d'Enciclopèdia Catalana, amb les magnífiques il·lustracions de Perico Pastor.

“La Bíblia”, conclou Borrell, “conté una riquesa incomparable, per a creients i no creients, i tot allò que es faci per contribuir a difondre-la és positiu, i mai no serà suficient. La BCI, en concret, té encara molt de camí per recórrer i molt de servei a fer per acostar la Paraula de Déu a la gent”.

Agenda Setmana de la Bíblia

Barcelona

El **dilluns 22 de gener**, a les 16.00, el biblista Armand Puig parla sobre *La gènesi de la Bíblia Catalana Interconfessional*. Es pot visualitzar a www.setmanadelabiblia.cat.

El **dilluns 22 de gener**, a les 19.00, a la Sala Sant Jordi de l'Ateneu Universitari Sant Pacià, taula rodona *L'ànima en la Bíblia*, a càrrec de Jordi Cervera, frare caputxí i biblista, i Rodolf Puigdollers, pare escolapi i biblista. Moderats per Mar Pérez, biblista i patrona de la Fundació Joan Maragall. (Activitat coorganitzada entre la Fundació Joan Maragall i l'Ateneu Universitari Sant Pacià).

El **dimarts 23 de gener**, a les 16.00, reflexió del biblista Agustí Borrell: *Comentari sobre l'evangelí de Marc*. Es pot visualitzar a www.setmanadelabiblia.cat.

El **dimecres 24 de gener**, de 10.00 a 11.30, visita a la basílica de la Sagrada Família, guiada per la Dra. Rosa Ribas, directora del Centre Internacional d'Estudis Avançats Antoni Gaudí. Entrada gratuïta. Cal inscripció a www.setmanadelabiblia.cat (Grup limitat a 30 persones).

El **dimecres 24 de gener**, a les 17.45, webinar *Com ensenyar la Bíblia avui?*, a càrrec de fra Jordi Cervera, frare caputxí, professor d'assignatures bíbliques a la Facultat de Teologia de Catalunya, i Ignasi Roviró, professor d'estètica de la Facultat de Filosofia de Catalunya.

Videocàpsula *Com treballem els Evangelis a l'Escola Cristiana?*, a càrrec del P. Joan Morera s.j., biblista i col·laborador al portal Pregaria.cat

El **dissabte 27 de gener**, a les 18.30, a l'església de Santa Maria del Taulat i Sant Bernat Calvó de Barcelona, *Presentació de l'Evangelí de Marc*, a càrrec de Mn. Jaume Fontbona, professor de Teologia a la Facultat de Teologia de Catalunya.

Lleida

El **dijous 25 de gener**, a les 18.00, lectura artística i bíblica sobre *El tríptic de Sant Pere del l'església de Sant Llorenç de Lleida*, a càrrec de Montserrat Macià, historiadora de l'art, i de Mar Pérez, teòloga biblista.

Sant Feliu de Llobregat

El 21 de gener, **Diumenge de la Paraula**, a les 12.00, Missa del Diumenge de la Paraula amb l'entronització de la Bíblia a la catedral.

El 21 de gener, **Diumenge de la Paraula**, a les 18.45, Vespres des de Montserrat

El **dimarts 23 de gener**, de 18.30 a 19.30, a la basílica de Santa Maria de Vilafranca del Penedès, presentació i lectura comunitària del llibre d'Ester (Antic Testament), amb la

participació de la professora María Luisa Melero.

El **dimarts 23 de gener**, a les 20.30, xerrada ecumènica en línia *Manteniu-vos fermes en la meua Paraula (Jn 8,31)* amb el P. Antoni Pou (monestir de Montserrat) i Jonatan Mega (pastor de l'Església evangèlica de Germans de Mataró). Inscripcions: animaciobiblica@bisbatsantfeliu.cat.

El **divendres 26 de gener**, a les 19.45, a la parròquia de Santa Eulàlia de Palles, aprofundiment en el text bíblic *Manteniu-vos fermes en la meua Paraula (cf. Jn 8,31)*.

El **dilluns 29 de gener**, a les 18.30, a la capella del Santíssim de la parròquia de Sant Pere de Gavà, reflexió bíblica organitzada pel Grup de Bíblia Ecumènic.

Tarragona

El **dilluns 22 de gener**, a les 19.00, al Museu Bíblic Tarraconense, conferència de fra Bernat Folcrà sobre *La "Hag-gadah" de Poblet*.

El **dimarts 23 de gener**, a les 19.00, al Museu Bíblic Tarraconense, Pilar Casals parla sobre *Egipte a l'Antic Testament*.

El **dimecres 24 de gener**, a les 19.00, a la parròquia de Santa Maria de Falset, pregària ecumènica *Manteniu-vos fermes en la Paraula* preparada conjuntament per les comunitats catòlica i ortodoxa de la UPA del Baix Llobregat i el Secretariat diocesà d'Animació Bíblica. L'acte compta amb la participació de l'arquebisbe Joan Planellas.

Terrassa

El **dijous 18 de gener**, a les 21.00, a la parròquia de la Puríssima de Sabadell, aprofundiment bíblic amb lectura i reflexió del *Càntic d'Anna* (Primer llibre de Samuel 2,1-10), a càrrec de Jaume Balateu, secretari de l'Associació Bíblica de Catalunya i professor a l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona

Tortosa

El **dilluns 22 de gener**, a les 20.00, a la parròquia Mare de Déu dels Dolors de Tortosa, conferència *Al cicle B ens guia l'evangelista Marc*, a càrrec de Josep-Lluís Arin Roig, vicari general.

Vic

El **dimecres 24 de gener**, a les 17.00, al Museu Episcopal de Vic, visita guiada *Animals bíblics en l'art medieval*, a càrrec de Marc Sureda.

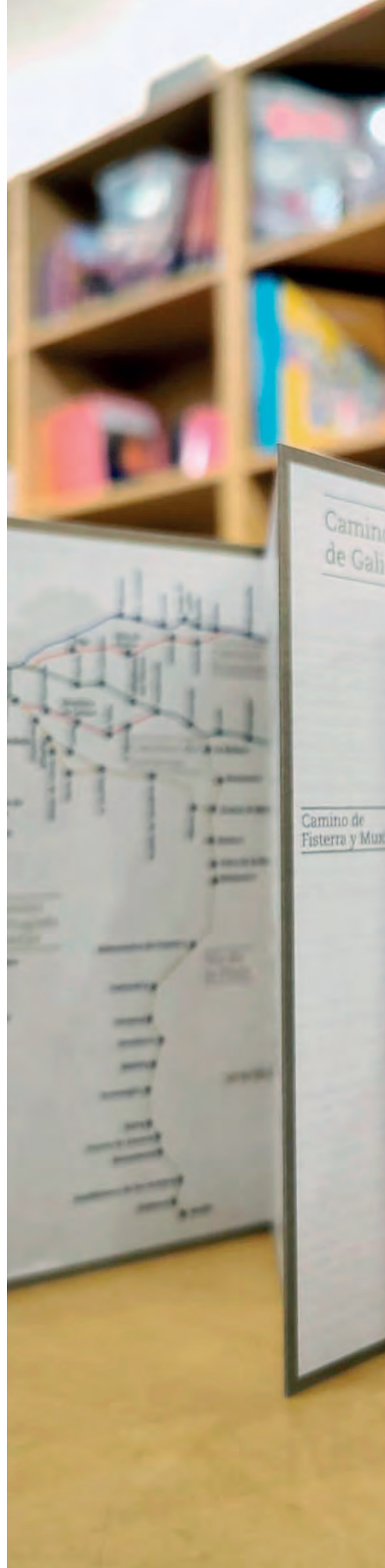

Més informació:

V

VIDA ECLESIAL

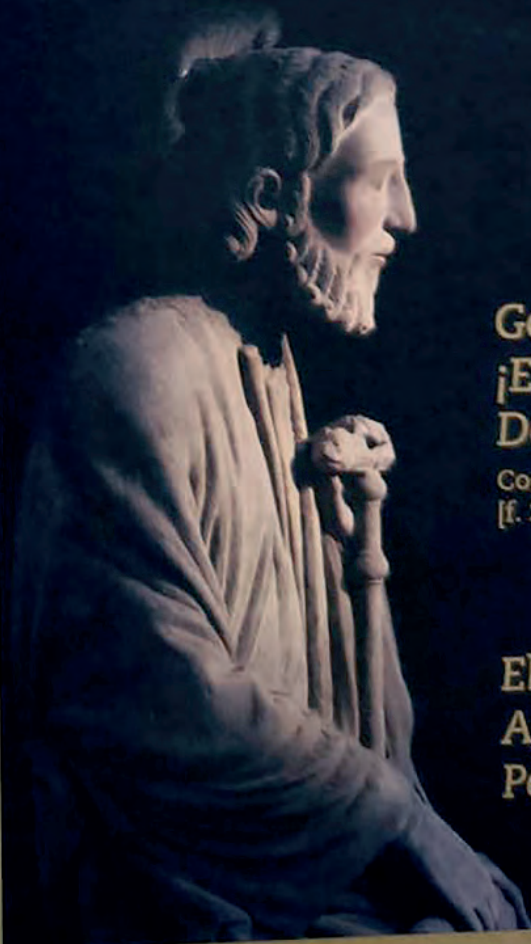
Aquesta setmana parlem del discurs del **Papa** al **cos diplomàtic**, els **bisbes equatorians** demanen la fi de la **violència**, ens fem ressò de les **credencials** per al **Camí de Sant Jaume** del bisbat de **Girona**, recordem el **P. Jaume Sidera** i coneixem la situació dels **cristians a Nigèria**

CREDENCIAL DEL PEREGRINO

CATEDRAL DE SANTIAGO

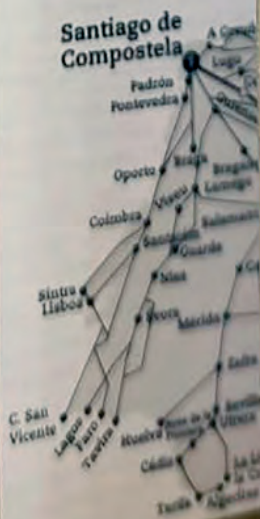
**Got Sanctiagu.
¡E ultreia! ¡E suseia!
Deus adiuva nos**

*Codex Calixtinus Dum pater familias
[f. 222 (193)] De Sancto Iacobo*

**El Sepulcro del
Apóstol, meta de la
Peregrinación Jacobea**

Caminos
de Europa

Santiago de
Compostela

El Papa condemna la guerra i s'atreveix a tornar a esmentar Nicaragua

La diplomàcia vaticana comença l'any amb més aliats i denúncies més contundents

RODRIGO MORENO QUICIOS
Corresponsal a Roma

Amb el món polaritzat i en peu de guerra, el Papa es va reunir el 8 de gener amb els més de 180 ambaixadors acreditats davant la Santa Seu per a expressar-los les prioritats el 2024. És un costum d'inici d'any al Vaticà, un Estat que el 2023 va enfortir la seva presència en el món en establir noves relacions amb el sultanat d'Oman i nomenar un representant pontifici resident al Vietnam, país de majoria budista on només el 7% de la població és catòlica i que tenia trencades les relacions diplomàtiques amb el Vaticà després de l'ascens al poder d'un règim comunista el 1975.

El primer eix del discurs del Papa va girar a l'entorn del que ell anomena les "guerres a pedaços", amb molts conflictes bèl·lics escampats pel planeta i que conformen el que ha qualificat en nombroses ocasions com una "Tercera Guerra Mundial". Francesc va denunciar que "les guerres modernes ja no es desenvolupen només als camps de batalla delimitats i ja no sembla que s'observi una distinció entre els objectius militars i civils".

Va ser contundent la condemna als enfrontaments entre l'Estat d'Israel i les milícies jihadistes de Hamas. "Les violacions greus del dret internacional humanitari són crims de guerra i no n'hi ha prou amb evidenciar-los, cal prevenir-los", va sentenciar el Papa, el qual ha estat un actor de pau decisiu en aquesta guerra en rebre al Vaticà delegacions de palestins i d'israelians i impulsar un alto el foc i l'intercanvi de presoners. Una causa en la qual ha trobat suport també dels Estats Units, Egipte i Qatar.

"LA IMMORALITAT DE POSSEIR ARMES NUCLEARS"

Tot i que les causes de la guerra són molt variables i complexes, Francesc es va voler aturar en una d'imprescindible per a la seva existència: la possessió d'armes i la cobdícia de les empreses armamentístiques. "Cal dur a terme una política de desarmament, perquè és il·lusori pensar que els armaments tenen un valor dissuasiu", va dir el Papa. "El que passa és el contrari: la disponibilitat d'armes n'incentiva l'ús i prenen recursos. Quantes vides es podrien salvar amb els recursos destinats a l'armament?", va afegir.

PAPA FRANCESC

"Considero deplorable la pràctica dels anomenats 'ventres de lloguer', que atempta greument contra la dignitat de la dona i del seu fill"

Va posar èmfasi en la “immoralitat de fabricar i posseir armes nuclears”, una qüestió davant la qual els pontífexs han endurit progressivament les seves postures des de la Segona Guerra Mundial i que líders com Putin fan servir com un xantatge constant que impedeix a la comunitat internacional reaccionar amb més contundència davant els seus crims de guerra. Actualment, el Dicasteri per al Servei al Desenvolupament Humà Integral ha explicat diferents cops a través del seu prefecte, el cardenal Michael Czerny, que la seva simple possessió és pecat.

En el discurs, el Papa va demanar no només posar fi als bombardejos en països com el Iemen o la persecució als rohingya a Birmània. Va continuar amb la denúncia valenta de la persecució religiosa a Nicaragua, un tema sobre el qual el Vaticà procura ser especialment prudent, però l'empresonament de 20 sacerdots aquest Nadal l'ha obligat a trencar el silenci. “Destaco la meua preocupació per la situació a Nicaragua, una crisi que s'allarga des de fa temps amb conseqüències doloroses per a tota la societat nicaragüenca i en particular l'Església catòlica”, va dir Francesc, el qual va recalcar que “la Santa Seu no deixa de convidar a un diàleg diplomàtic respectuós per al bé dels catòlics i de tota la població”.

MIGRACIONS I GESTACIÓ SUBROGADA

El Papa també va emplaçar “a extirpar d'arrel les causes de les guerres, la primera de totes és la fam i també les catàstrofes naturals i ambientals”. Reprenent les paraules que va dir durant el viatge apostòlic a Marsella el setembre del 2023, va recalcar la necessitat que “la migració hagi de ser reglamentada per acollir, promoure, acompanyar i integrar els migrants, en el respecte a la cultura, la sensibilitat i la seguretat de les poblacions que s'encarreguen de l'acollida i la integració”.

Fins i tot es va pronunciar sobre temes de bioètica, en concret sobre la gestació subrogada, amb una intervenció brillant que ha generat el suport de sectors allunyats de l'Església perquè no se centra exclusivament en la conveniència moral o no d'aquesta pràctica, sinó també en els contextos de pobresa i violació de drets humans que envolten les mares gestants. “Considero deplorable la pràctica dels anomenats ‘ventres de lloguer’”, va sentenciar Francesc anomenant aquesta tècnica pel seu nom, “que atempta greument contra la dignitat de la dona i del seu fill”. Va afegir que “es basa en l'explotació de la situació de necessitat material de la mare” i que “un fill sempre és un regal i mai l'objecte d'un contracte”.

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Escoltem Betlem

“Estem enutjats. Estem trencats. Aquest havia d'haver estat un moment d'alegria, no obstant això, estem de dol. Tenim por.” Aquest és l'inici de l'homília de Munther Isaac que es va sentir a l'Església luterana de Betlem el 23 de desembre. Em va impactar, i per això no vull deixar de compartir aquest sentiment de tristesa que tinc des del moment que la vaig sentir.

Mentre a la major part del món ens preparàvem per celebrar la gran festa de Nadal, en el lloc on va succeir l'esdeveniment central de la nostra fe, pateixen, i ho fan d'una manera cruenta i abandonats per la resta del món.

El pastor Munther Isaac segueix amb paraules dures destinades a tots nosaltres, a tot el món: “Deixeu-me aclarir-ho, amics: el silenci és complicitat. I aquestes demandes buides a la pau sense demandar un alto el foc i la fi de l'ocupació, i les seves frívols paraules d'empatia, sense una acció directa, tot això cau sota la bandera de la complicitat.”

En sentir aquest text em vaig sentir molt interpel·lada i sento que, com a persones creients, no podem només pregar per la pau, cal que fem quelcom més. Cal que ens unim a la veu del poble de Gaza i de tants altres que pateixen la crueltat de la guerra i treballem activament per la pau.

L'homília acaba amb contundència. Tant de bo la mateixa que posem nosaltres per posar fi a les guerres, a totes les guerres, també les quotidianes en el nostre dia a dia.

ESTHER BORREGO
Treballadora social

© Vatican Media

Els prelats s'adrecen a "tots els homes i dones de bona voluntat"

Missatge dels bisbes equatorians: "La violència no prevaldrà"

Els bisbes estan molt amoïnats per la situació al país.

Conferència Episcopal Equatoriana

REDACCIÓ
Quito

Davant la violència que sacseja l'Equador a causa de la delinqüència organitzada, el Consell de Presidència de la Conferència Episcopal Equatoriana ha emès un comunicat titulat *La violència no prevaldrà*.

Els bisbes escriuen a "tots els homes i dones de bona voluntat" i constaten "el caos i la desesperació" que viu el país.

La violència, vingui d'on vingui, destaquen, "ha de trobar-nos units" i amb la fortalesa necessària perquè el país sigui "el que sempre ha estat: un lloc de pau, de treball, de fraternitat".

L'escrit dels prelats fa una crida a no caure en el pànic que fa el joc als violents i que dona crèdit "a qualsevol imatge alarmista compartida en xarxes socials, ni en la ingenuïtat d'abaixar els braços creient que aquesta lluita és només dels qui ens governen".

Tota activitat que vagi contra la llei, afirmen, "ha de ser considerada com una traïció a la pàtria, als valors més sagrats de la nostra equatorianitat i a Déu".

Els bisbes asseguren que l'Equador és un país de fe i confien a Déu "la integritat de cada equatorià de bé i l'estabilitat de l'Estat com a garantia que la pau tornarà el més aviat possible".

De la seva banda, el Consell Episcopal Llatinoamericà (CELAM) ha expressat la seva "proximitat i solidaritat" davant la situació a l'Equador.

Així ho manifesta a través d'un missatge on comunica el condol als familiars i amics dels qui han perdut la vida i s'uneix "en pregària pels que han patit els actes de violència de coneixement públic".

La presidència del CELAM anima els bisbes de l'Equador a "continuar propers al poble per enfortir la unitat, en la defensa de la pau i renovar amb esperança els camins que facin possible la fraternitat de tots els equatorians".

El comunicat conclou amb la disposició dels bisbes del CELAM per col·laborar i donar suport a l'Església equatoriana, i amb la invitació "al poble llatinoamericà i caribeny a intensificar la pregària al Sagrat Cor de Jesús per superar aquesta hora difícil".

El país ha de ser el que sempre ha estat, "un lloc de pau, de treball, de fraternitat", diu l'episcopat equatorià

Se n'han expedit unes dues-centes més de les habituals

Rècord de credencials per al Camí de Sant Jaume

XAVIER ROCA
Girona

El bisbat de Girona va expedir, durant el 2023, un total de 700 credencials per fer el Camí de Sant Jaume. Són unes dues-centes més de les habituals en els darrers anys. Aquest document —adreçat a les persones que fan el trajecte a peu, en bicicleta o a cavall— el proporciona l'Oficina del Peregrí de Santiago de Compostel·la i es pot aconseguir a través de la pàgina web oficinadelperegrino.com, així com en institucions autoritzades per la catedral de Santiago, com parròquies, bisbats —en aquest cas, el bisbat de Girona—, associacions d'amics del Camí, albergs de pelegrins, confraries, etc.

La credencial té dues finalitats pràctiques: l'accés als albergs de pelegrins i la sol·licitud de la "Compostel·la", document que certifica que s'ha dut a terme el pelegrinatge. A banda d'incloure informacions d'interès i el segell de la institució que l'expedeix, a l'interior de la credencial també hi ha un espai destinat als albergs, parròquies, monestirs, ajuntaments i altres llocs autoritzats encarregats d'anar segellant la ruta del pelegrinatge.

Finalment, al revers es mostren

una sèrie de mapes dels diferents Camins de Sant Jaume, així com una benedicció procedent del còdex Calixtinus, del segle XII, i una pregària del pelegrí.

El responsable de la llibreria diocesana Casa Carles, Yeison Gómez, explica que "el perfil de les persones que han passat per la llibreria a recollir les credencials del camí de Sant Jaume és força variat. Una bona part eren credencials per a grups de parròquies i de la delegació de Joves. Altres van ser parelles joves entre uns 20 i 30 anys. Un altre perfil era el de famílies que feien el camí junts".

Pel que fa les motivacions, "algunes de les persones comenten que no és la primera vegada que fan el Camí i que de tant en tant recorren un tram per desconnectar i carregar les piles a nivell espiritual. D'altres ens diuen que és el primer cop i que el fan només amb una motivació de recerca personal. I d'altres que ja l'han fet en diverses ocasions, en aquest cas sortint des de Girona mateix o des del Cap de Creus".

Per adquirir la credencial a Girona cal adreçar-se a la llibreria diocesana Casa Carles, a la plaça del Vi núm. 2.

Credencial del Camí de Sant Jaume.

YEISON GÓMEZ
"Algunes de les persones de tant en tant recorren un tram del Camí per desconnectar i carregar piles a nivell espiritual"

DIAMANTS

COL·LECCIONISTA **COMPRA**

Joies amb diamants

Totes les talles i colors

Talles antigues

Discreció
Màxima **taxació**

Tel. 628 330 844
Tel. 608 544 651

JOAN FERRER

Biblista

Quan he tingut
alumnes a la
universitat que em
demanaven per coses
complexes de llengua
l·latina els adreçava
sempre al “més savi”,
que era el P. Jaume

Jaume Sidera i Plana

El 3 de gener d'aquest 2024 va morir a Lleida el P. Jaume Sidera, claretià, un savi cristià, un home entranyable.

Va néixer a la Celleria l'any 1929. Quan té deu anys, just acabada la Guerra Civil, ingressà al Seminari menor claretià. Professà com a claretià l'any 1946. Entre el 1949 i el 1954 estudià Teologia a Valls i fou ordenat prevere el 20 de juny del 1954. Durant els tres cursos següents ensenyà a Barbastro llatí i grec i feu de secretari del P. Josep M. Mir i Tristany.

Entre els anys 1958 i 1961 va fer de professor de llatí a Cervera. Després passarà tres anys a Barcelona, on va estudiar la llicenciatura en Filologia clàssica, a la Universitat de Barcelona. Després, fins al 1968 feu de formador a Solsona i col·laborà en la traducció castellana de la Bíblia d'editorial Regina.

Passà per Montgat, Valldoreix i Llúria. Feu de professor de grec al Seminari de la Conreria. En aquest ambient, el P. Josep M. Nolla té la idea de fer una traducció que sigui assequible del Nou Testament. Les que hi havia eren massa cares. El P. Sidera decideix posar-se a traduir. Té l'ajuda inestimable del P. Pere Franquesa, en la part exegètica, i del P. Ramon Caralt, en l'aspecte lingüístic. I en les diverses edicions va comptar amb l'ajut constant del P. Ignasi Ricart, un altre biblista claretià que ens va deixar massa aviat.

La traducció del Nou Testament de Jaume Sidera és una obra excel·lent. La llengua catalana que hi empra és

magnífica, vivaça, d'una bellesa i simplicitat singulars. Més endavant, traduí una bona part dels llibres grecs de l'AT per a la Bíblia catalana: traducció interconfessional (BCI). Va traduir també diversos llibres de la tradició cristiana antiga per a la col·lecció Clàssics del Cristianisme, que dirigí per Sebastià Janeras.

Quan va ser adscrit a la comunitat de Lleida, fou proposat com a professor d'AT a l'IREL i va fer aquest servei acadèmic durant vint anys, fins al final del curs 2017-2018.

Una obra magna que el P. Sidera escriví és la biografia del P. Josep Xifré i Mussach, el tercer superior general de la Congregació Claretiana, que ho fou durant 40 anys. Fou un encàrrec del cardenal Aquilino Bocós. Les darreres obres del P. Sidera han estat una biografia —aquesta breu— de sant Óscar Romero i una *vita brevior* del P. Xifré, juntament amb un recull de les seves homilies dominicals, d'una gran bellesa i saviesa cristianes.

El P. Jaume Sidera ha estat un savi cristià i català. El seu caràcter afable era proverbial. Quan he tingut alumnes a la universitat que em demanaven per coses complexes de llengua l·latina els adreçava sempre al “més savi”, que era el P. Jaume. Els estudiants després de contactar-hi i rebre'n l'ajuda, en tornaven meravellats.

De ben segur que el Senyor de la vida l'ha acollit en el seu Regne. Nosaltres el trobarem a faltar aquí. Haver-lo conegut ha estat una benedicció per a tots.

SANT FELIU DE LLOBREGAT

S'organitza un curs bàsic per distribuir la Comunió als malalts

La Delegació de Pastoral de la Salut organitza un curs bàsic de formació sobre portar la Comunió als malalts. Les sessions seran els dies 20 de gener i 3 de febrer, de 10.00 h a 13.30 h, a la Casa de l'Església. És un curs pensat especialment per a laics que, enviats pel rector, portaran la Comunió a malalts que estan als seus domicilis, als hospitals o a les residències.

TERRASSA

Cap d'Any i Epifania a la catedral

L'1 de gener el bisbe Salvador Cristau va celebrar la solemnitat de Santa Maria, Mare de Déu, a la catedral. Va pregar especialment per la pau amb motiu de la Jornada Mundial per la Pau i, en acabar, va impartir la benedicció apostòlica als assistents. El 6 de gener, va presidir la solemnitat d'Epifania a la catedral, amb una bona participació d'infants amb les seves famílies.

VIC

Presa de possessió dels nous canonges

El dimarts 2 de gener va tenir lloc a la catedral de Sant Pere de Vic la presa de possessió dels cinc nous canonges: Mn. Enric García López, Mn. Carles Izquierdo Balmes, Mn. Josep Sala Subirana, Mn. Jorge Luis Salas Garriga i Mn. Félicien Mbonigaba. El bisbe Romà va destacar que la catedral és un espai on l'acolliment és fonamental.

LLEIDA

Comiat del claretià Jaume Sidera i Plana

El missioner i biblista claretià Jaume Sidera i Plana va morir a Lleida el 3 de gener als 94 anys. Sidera va publicar el 1978 una versió catalana popular del Nou Testament a partir de textos originals. Va ser professor durant 20 anys a l'IREL de Lleida. El bisbe Salvador va destacar-lo com una persona "sàvia, amable i humil" durant el funeral que es va fer a la parròquia de Sant Antoni Maria Claret.

TORTOSA

Celebració de la Sagrada Família

El 31 de desembre va tenir lloc la missa estacional a l'altar major de la catedral, presidida pel bisbe, Mons. Sergi Gordo, i concelebrada per Mn. Josep M. Membrado i Mn. Pascual Centelles. Dirigi els cants Joan Redó, acompanyat de l'orgue a càrrec de Mn. Víctor Cardona. Al final de la missa, els assistents es van traslladar a l'Espai Patronat per compartir un pisolabis i una estona de conversa i amistat.

SOLSONA

Trobada presbiteral amb el bisbe Francesc Conesa

El dia 5 de gener va tenir lloc al Seminari de Solsona una trobada presbiteral festiva, en ocasió del Nadal, en la qual van celebrar també el 7è aniversari d'ordenació episcopal del bisbe Francesc (que s'esqueia el 7 de gener). La trobada va consistir en una pregària de Nadal donant gràcies a Déu i pregant pel bisbe Francesc, un temps de conversa oberta sobre el Sínode i altres temes i, finalment, un dinar de germanor.

GIRONA

Sant Miquel de Cladells acull la trobada diocesana d'escolans

El 28 de desembre es va celebrar, a la rectoria de Sant Miquel de Cladells, la trobada anual dels escolans i escolanes del bisbat de Girona, juntament amb les seves famílies. Va ser organitzada pel Servei d'Orientació Vocacional i la Delegació de Catequesi. Es van compartir jocs, cants, missa i un dinar de germanor.

TARRAGONA

Matrícules del segon quadrimestre a l'INSAF

L'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós té obertes, fins al 25 de gener, les matrícules per al segon quadrimestre d'aquest curs. Es podran fer de manera presencial, de dilluns a dijous de 17.00 a 20.00 h, a la Secretaria (al Centre Tarraconense El Seminari) o bé a través de l'apartat de Matrícula de la web www.insaf.cat.

URGELL

Conferiment de ministeris de lector i acòlit

El 8 de gener va tenir lloc a la capella del Seminari Major Interdiocesà (SMI) de Catalunya, a Barcelona, la celebració de l'Eucaristia en què tres seminaristes d'Urgell, Carlos Rosas, Mateo Arias i Edinson Salas, van rebre els ministeris de lector i acòlit. La missa fou presidida per l'arquebisbe Joan-Enric i concelebrada pel vicari general d'Urgell, Mn. Ignasi Navarri; el rector del Seminari diocesà d'Urgell, Mn. Gabriel Casanovas; el rector del SMI, Mn. Pere Oliva, i altres preveres.

“Ser sacerdot a Nigèria implica el perill de ser segrestat”

JOSUÉ VILLALÓN

Ajuda a l'Església Necessitada

Ser sacerdot a Nigèria implica el perill de ser segrestat”, explica el pare Andrew, que pren precaucions: no avisa mai amb antelació dels seus plans de viatge i no porta sotana a les zones perilloses. Alguns companys seus han estat segrestats, ell mateix en una ocasió es va veure en una situació de perill quan el seu cotxe es va avariar en una carretera comarcal i un home sospitós enfilat en una moto el va avançar i després el va envoltar examinant-lo de prop. El sacerdot va haver de fugir a la selva.

No obstant això, els cotxes ofereixen més seguretat que les motos, que són les que ara fa servir per dur a terme la seva tasca pastoral. “Per arribar a la gent i perquè un sigui eficaç en el ministeri, cal un bon mitjà de transport. En depenem a l'hora de visitar els nostres feligresos que, sovint, es queden completament aïllats per la pluja o per l'estat de les carreteres”, explica a Ajuda a l'Església Necessitada (ACN).

En els darrers anys, Nigèria s'ha tornat un país perillós perquè a moltes regions ha sorgit una indústria del segrest. Els delinqüents associen l'Església catòlica amb riquesa i per això es fixen especialment en el clergat. Creuen que així obtindran diners, malgrat

que els bisbes apliquen una política estricta de no pagar rescats.

La diòcesi de Pankshin a Nigèria es va erigir fa menys d'una dècada. Des de llavors, i malgrat l'escassetat de fons, allà no han parat de construir esglésies, escoles, hospitals i clíniques per atendre les necessitats de la població catòlica. Els catòlics d'aquesta zona del nord del país són una minoria, però estan plens de zel apostòlic.

En aquesta diòcesi serveix el pare Andrew i és amb la seva gent, a qui visita als pobles respectius, amb la qual se sent realitzat. “Ser sacerdot avui significa servir Déu a través de la gent. Després de tots els problemes relacionats amb un viatge, em fa molta alegria arribar a l'església d'un poble i trobar-me allà la gent asseguda, esperant-me; és molt encoratjador. A la meua part del món, la gent està afamada i anhelant de la Bona Nova”, explica a ACN.

El pare Andrew és feliç servint la gent, però per arribar-hi necessita ajuda. “ACN ha fet molt per mitigar els problemes que afronta l'Església al nord de Nigèria, per això demano a ACN que continuï amb aquest bona tasca, i demano als seus benefactors que continuïn donant-li suport.”

Acte per la llibertat religiosa *Creure és el teu dret*, **dimecres 24 de gener**, a les 19.00, al Col·legi d'Advocats de Barcelona (c/ Mallorca, 283), amb el bisbe David Abadías; José María Gallardo, director d'Ajuda a l'Església Necessitada i Mn. Kenneth Iloabuche, sacerdot nigerià.

El P. Andrew se sent realitzat amb la gent que visita als pobles.

**JOSEP MIRÓ
I ARDÈVOL**

President d'e-Cristians

Si els alumnes no venen de casa amb les virtuts necessàries, l'aula té un rendiment pobre

La crisi d'educació. No ho veieu, és la família?

Un dels problemes crucials del nostre temps és la incapacitat per fer bons diagnòstics. Conseqüència: vivim instal·lats en un estadi de crisis acumulades irresoltes, tan agut que ha generat noves paraules per definir-ho, policrisis és una d'elles; permacrisis l'altra.

És lògic. Quan la cultura dominant i la política prescindeixen del principi que la primera utilitat de la llibertat és la de cercar la veritat i considera que ella està en funció dels interessos i de les circumstàncies, el bon diagnòstic esdevé inviable, perquè necessita del reconeixement de la realitat; és a dir, de la veritat.

I exactament això és el que ens succeeix amb la crisi de l'educació, que ha esclatat aquest final d'any a causa de l'últim informe PISA, malgrat que força gent de l'àmbit educatiu eren conscients del problema molt abans.

Ara els diagnòstics floreixen amb l'esplendor de roselles en un camp de blat estiuenc. La multiplicitat no és mala cosa perquè el problema és multicausal, però esdevé una dificultat important quan la multitud de raons margina una causa decisiva. Perquè el factor educador determinant és la família. Des dels estudis empírics de James Coleman, sabem que hi ha una estreta relació entre el capital social d'una família i el seu capital hu-

mà expressat, en aquest cas, en termes de rendiment escolar. Un exemple típic és el rendiment dels estudiants xinesos i coreans de primera generació als Estats Units i els seus bons resultats en relació amb tots els altres grups d'immigrats i autòctons.

Si els alumnes no venen de casa amb les virtuts necessàries, l'aula té un rendiment pobre. Aquí és on estem. Però no es vol reconèixer, perquè ideològicament la família clàssica està censurada; la que defensa i promou l'Església, sigui dit de passada. Una evidència que les dades empíriques demostren abassegadorament. El 2016 vaig escriure *Una nueva teoría de la familia: las funciones de la familia en el crecimiento económico y el bienestar*, en la qual analitzava aquell i altres aspectes.

Catalunya lidera a Espanya la proporció de fills nascuts fora del matrimoni; quasi la meitat. Som capdavaners en divorcis, avortaments, una natalitat pobra i el declivi del matrimoni. Són indicadors quantitatius del mal estat de la família, relacions sexuals prematures i invasió de la pornografia. El rendiment escolar només seria un indicador més de la llista.

Ho reitero: el problema és multicausal, però sense moltes famílies amb capacitat i pràctica educadora, el nostre mal no té remei.

**MANU
ANDUEZA**

Cap de pastoral de l'escola
Verge de la Salut. Fundació
Narcís Jubany

AULA EDUCATIVA

Encara la Bíblia a l'escola? Vols dir?

No podem renunciar al coneixement i als marcs que ens situen
i ens ajuden a comprendre el món

Itant... Ja sabem que, a part de les catequesis, la Bíblia és una font de cultura. Ens dona eines i símbols per comprendre la nostra història, la nostra societat, i també a nosaltres mateixos. Més enllà de la classe de Religió. No podem renunciar al coneixement i als marcs que ens situen i ens ajuden a comprendre el món.

La Bíblia és el llibre essencial del cristianisme. És l'eina que tenim per donar sentit a la simbologia que ens envolta, per entendre els mecanismes humans d'experiència del transcendent, de trobar que hi ha alguna cosa més en la vida, un quelcom que ens fa anar a la recerca d'una plenitud a la qual ens sentim cridats però que no acabem d'enten-

dre o situar en la nostra vida.

Una altra cosa serà com hem de parlar, com hem d'explicar-la. Potser cal recuperar una mica més de fenomenologia de les religions, hermenèutica, gèneres literaris, simbologia...

Els nostres alumnes han de sortir de l'escola amb un clar coneixement de la Bíblia, amb cultura bíblica. A la Bíblia trobem experiències de sentit d'un poble que es pregunta i que vol aprofundir en la vida. Nosaltres, avui, també ho volem!

Volem saber més de nosaltres mateixos i del món que ens envolta. Volem respondre a preguntes que ens fem, intuïnt com altres homes i dones han fet camí per tal de trobar respostes a les mateixes preguntes

que nosaltres ens fem. Comprendre els moviments interns que es donen en la recerca del poble protagonista de la Bíblia, situar el perquè de les seves inquietuds, els marcs de referència vital ens poden ajudar a situar-nos davant de la realitat del nostre món. I obrir portes a una experiència de sentit que porti els nostres alumnes a la seva recerca, i que arribin allà on puguin arribar o allà on el camí els porti.

La Bíblia és com aquell camp ple de floretes boniques que hem de saber apreciar, conèixer i valorar per gaudir de la vista i de la serenitat que ens pot portar més enllà de nosaltres mateixos. Però ens han de dotar d'eines per veure, sentir, olorar aquest camp.

**SALVADOR
MANICH BOU**

President del Centre de
Preparació per al Matrimoni

FAMÍLIA, ESGLÉSIA DOMÈSTICA

La fe i el sagrament del Matrimoni

És bo que les parelles constatin que, amb la celebració del sagrament del Matrimoni, estan manifestant la voluntat de creure en el missatge de Jesús

Ales parelles que venen a fer la preparació al Matrimoni els preguntem per què desitgen rebre el sagrament. Sovint contesten que per enfortir la seva unió pensant a tenir el primer fill. És la resposta que donen parelles que es consideren “creients practicants”, “creients no practicants” o “poc creients”. I penso que és un punt de partida bo al qual caldria afegir que també és un compromís de viure una vida cristiana, un aspecte que sol ser ignorat.

Des de la fe, sabem que el sagrament és el signe de la presència de Déu en l'amor dels esposos. És la celebració de l'amor salvador de Jesucrist i de l'amor de parella, que decideix de començar una vida de matrimoni i de família marcada per l'Evangeli (*Fent camí amb les parelles*, p. 232). La fe és, doncs, el preàmbul necessari per poder copsar

la importància del sagrament i és l'aspecte que treballem amb les parelles als cursets.

A la pregunta: tens fe?, les parelles responen espontàniament en l'àmbit de les creences; creuen en Déu, en Jesús, en els sants, en la resurrecció, en la vida eterna, etc., amb inseguretats i dubtes. Rarament, vinculen la fe amb la manera de viure. Jesús, en la paràbola dels dos fills (Mt 21,28-32), ens explica que l'home que creu és aquell que *actua* segons els designis de Déu, encara que amb la paraula no es manifesti al seu favor. És bo, doncs, que les parelles constatin que, amb la celebració del sagrament del Matrimoni, estan manifestant la voluntat de creure en el missatge de Jesús, és a dir, de dur a terme una vida de justícia, de perdó, de pobresa, d'experiència íntima de la fe i de viure un amor que faci present Déu entre els homes, malgrat

que intel·lectualment els “costi expressar-se a favor de l'existència de Déu”. Perquè, tal com remarca Jesús al final de la paràbola en parlar a favor de les prostitutes i els publicans, és sobretot amb les obres com es creu en Déu.

Amb aquesta voluntat de viure d'acord amb l'Evangeli estan fent créixer la seva fe, que és apostar per un estil de vida engrescador que omple de sentit la convivència dins de la família. Val la pena promoure aquest creixement de la fe també amb la formació cristiana, la participació en els sagraments i compartint la vida amb la comunitat de fe.

El papa Francesc ens recorda que, en el sagrament del Matrimoni, són els esposos que es casen els seus propis ministres que, en manifestar el seu consentiment, reben el gran do de fer de la seva unió un camí de creixement en la vida de la gràcia (*Amoris laetitia*, 74).

Mons. Francesc Conesa, bisbe de Solsona

“ACOLLIR L'EXPERIÈNCIA I LA PERSPECTIVA DE L'ALTRE NO SUPOSA PERDRE LA IDENTITAT PRÒPIA”

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

Fotos: Bisbat de Solsona

El bisbe de Solsona, Francesc Conesa, és president de la Subcomissió de Relacions Interconfessionals i Diàleg Interreligiós de la Conferència Episcopal Espanyola, i responsable d'Ecumenisme i Relacions Interreligioses a la Tarraconense. Immersos en la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians, parlem amb Mons. Conesa sobre ecumenisme i també sobre la sinodalitat, ja que va participar com a pare sinodal en la XVI Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes, del 4 al 29 d'octubre passat a Roma.

Estem celebrant la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians, que enguany té com a lema “Estimaràs el Senyor el teu Déu... i el teu proïsme com a tu mateix” (Lluc 10,27), com ens ha d'interpel·lar aquesta cita evangèlica?

Els textos per a la jornada d'aquest any han estat elaborats pels cristians de Burkina Faso, país que està patint greus conflictes interns. En aquestes circumstàncies, van sentir la necessitat de tornar a proposar la paràbola del bon samarità i les paraules de Jesús sobre l'amor al proïsme, perquè entenen que són claus per garantir una bona convivència i també perquè comprenen que en aquest camí d'estimar tothom sense distincions ens podem trobar els cristians de les diverses confessions. La praxi de l'amor universal és el signe que som cristians i ens hauria d'unir més estretament els uns als altres.

En el Vídeo del Papa de gener, Francesc insisteix en no tenir por de la diversitat de carismes en l'Església i en la necessitat del diàleg ecumènic per avançar en el camí de la fe. Per què fa tanta por la diferència?

En el seu missatge el Papa parla sobretot d'apreciar la diversitat de carismes i ritus que hi ha dins de l'Església i que hem de valorar com un do de l'Esperit que ens enriqueix, perquè ens ajuda a comprendre millor el misteri de Crist. Certament pot haver-hi persones que percebin aquesta diversitat com una amenaça a la pròpia identitat. El Papa ha dit diverses vegades que el

model d'unitat no és l'esfera, sinó el poliedre. La unitat en l'Església no és conseqüència de la uniformitat de tots els seus membres, sinó de la comunió i de la complementarietat, com succeeix en el poliedre, que tenint molts costats diferents, entre tots formen una unitat carregada de matisos. En aquesta perspectiva, tots ens poden il·luminar; de tots en podem aprendre alguna cosa. Acollir l'experiència i la perspectiva de l'altre no suposa perdre la identitat pròpia.

Com podem avançar pel camí de l'ecumenisme?

El primer pas és reconèixer el greu pecat que suposa la divisió entre els cristians. En el Concili es va dir que la divisió repugna la voluntat de Crist i que, a més, és un obstacle per a l'evangelització. El segon pas és reconèixer com a veritables germans els cristians que no pertanyen a la nostra denominació o confessió. Seguidament és important posar-se a caminar al costat de l'altre, mirant-lo al rostre, preguntant junts, coneixent com es diu i la seva història. Caminar al costat de l'altre i confiar-hi, evitant recels, és condició indispensable per avançar i estic convençut que donarà fruits per a la unitat com i quan Jesús vulgui.

*Mons. Conesa és pastor de Solsona
des del 2022.*

SINODALITAT

Ens trobem en la fase final del procés sinodal, de quina manera podem viure la dimensió ecumènica?

L'ecumenisme ha estat molt present al Sínode. De fet, l'Assemblea del Sínode va començar precisament amb una vigília ecumènica, en què el Papa va insistir en la importància del silenci i la pregària en el camí ecumènic. D'altra banda, el Sínode ens convida a redescobrir que el baptisme és el principi de la sinodalitat i, alhora, el fonament de l'ecumenisme. Com es diu a la Síntesi, una Església autènticament sinodal no pot deixar d'implicar tots els qui comparteixen el mateix baptisme. Els cristians no catòlics tenen també el *sensus fidei* (el sentit de la fe) i han de ser escoltats amb atenció. El repte que tenim és traduir aquests principis en praxis significatives d'escolta mútua, diàleg i col·laboració amb els altres cristians.

El Sínode ens proposa reptes entusiasmadors com la corresponsabilitat de tothom, el paper de la dona, l'acollida, la missió, la comunió... Com es plasma tot això a les Esglésies locals, per on comencem?

En una de les seves darreres meditacions, el P. Radcliffe va afirmar que totes les reflexions del Sínode eren com una llavor que s'ha plantat al si de l'Església i que, quan Déu vulgui, donaran fruit. Penso que efectivament s'ha plantat una llavor i s'ha posat en marxa un procés i que ara toca anar fent passos —no importa que siguin petits— per desenvolupar una “cultura de la sinodalitat”, és a dir, de la corresponsabilitat, la transparència, la rendició de comptes i l'acolliment de tothom. En aquest sentit, segurament cal començar per un canvi de mentalitat en tot el Poble de Déu, tant en els ministres ordenats com en els fidels laics.

Realment hem entès què vol dir “sinodalitat”?

Al Sínode es va subratllar que la idea de “sinodalitat” no era sinó una aplicació del que va dir el Concili Vaticà II sobre l'Església com a comunió i com a poble de Déu. Alhora, es va subratllar que aquest concepte necessitava un major aprofundiment des del punt de vista teològic, pastoral i canònic, per evitar el risc que soni massa vague o genèric o que

aparegui com una moda passatgera. També es percebia el temor que la sinodalitat no arribés a concretar-se en estructures i praxis, i quedés com una paraula abstracta i buida. D'altra banda, al Sínode també es va insistir que si falta profunditat espiritual, la sinodalitat serà només una renovació superficial. Per això, per ser una Església més sinodal, és necessària la conversió tant personal com comunitària.

DIÒCESI DE SOLSONA

Un desafiament important és, sens dubte, les vocacions, especialment les sacerdotals. De quina manera afronta la diòcesi de Solsona, amb un clergat envellit, aquesta situació?

No deixem de treballar a la pastoral vocacional i de pregar per les vocacions al ministeri ordenat. Alhora, ens plantejem una reorganització de les parròquies, reforçar el sistema

d'unitats parroquials i incorporar més plenament els laics a la vida de les comunitats i a la missió comuna.

Ja han passat pràcticament dos anys des de la seva presa de possessió com a bisbe de Solsona. Quin balanç fa d'aquest camí recorregut?

He de dir que m'he sentit molt a gust en aquesta diòcesi des del primer dia. L'acollida, tant dels sacerdots com del poble fidel, ha estat extraordinària. Durant aquests dos anys he intentat reforçar els organismes de participació (consells) tant parroquials com diocesans i, després d'escoltar-los, hem engegat una reorganització de la secció pastoral de la Cúria (les delegacions). Ara estem treballant a totes les parròquies una elaboració de propostes per compondre un pla d'evangelització. Estic convençut que escoltar-nos i treballar en comunió ens ajuda a créixer com a Església que està compromesa en la missió evangelitzadora.

En aquest any 2024 que pre-

El bisbe de Solsona saluda el papa Francesc durant una de les sessions de treball del Sínode.

cedeix el Jubileu del 2025, el papa Francesc ens convida a intensificar la pregària i a redescobrir el gust per estar en la presència del Senyor. Per a què pot ser oportunitat aquest any de preparació?

Crec que podem aprofitar aquest any per a tres coses. La primera és descobrir el valor del silenci, de l'adoració callada, de la pregària que sorgeix del cor. El Papa parla concretament d'agrair a Déu tots els seus dons i de lloar-lo per la seva obra a la creació. En segon lloc, la pregària ens ha de portar a ser més solidaris i compartir amb els altres el pa de cada dia. Finalment, podem aprofitar aquest any per conèixer millor i aprofundir les quatre constitucions del Concili Vaticà II, com també recomana el Papa.

Quins són els reptes de l'episcopat català per als propers anys, marcat pel necessari relleu de bisbes?

Els reptes són molts, perquè ve-

iem amb dolor com avança el procés de secularització de la nostra societat i el consegüent abandó de la fe en Jesucrist. Per això és urgent posar-se en dinàmica evangelitzadora, de manera que tota la nostra Església estigui al servei de la missió. Penso que pot ajudar la vivència de la sinodalitat i la consciència que tots els batejats som corresponsables en la missió d'anunciar l'Evangeli. Em sembla també molt important unir forces i treballar tots en comunió, tant els laics com la vida consagrada i els preveres. Així mateix, el fet de veure reduïdes les nostres forces, fa més urgent encara que incrementem la col·laboració entre les diverses diòcesis de Catalunya per poder ser més eficaços en la missió.

A nivell social, cada vegada hi ha més polarització, com pot l'Església contribuir a crear un clima més fraternal?

Em sembla que és important fomentar una cultura de l'encontre, que s'esforci a cercar punts de contacte i bastir ponts. Els cristians hem de ser artesans de la pau, sembradors de comunió, persones que, en comptes d'accentuar les divergències, sapiguem detectar allò que uneix. Hem d'encoratjar el diàleg entre les institucions i les persones, cultivant l'escolta i evitant posicions inflexibles i excloents. Però la millor aportació que podem fer a la societat és donar a conèixer la bona notícia de Jesucrist, que ens fa sentir-nos tots germans i fills del mateix Pare i que ens compromet a escoltar tothom, a respectar, estimar i buscar la reconciliació i la pau.

I dins la mateixa Església, com hem de construir la comunió en la diversitat?

Per evitar pors i desconfiances és fonamental conèixer l'altre. La riquesa de tradicions i carismes a l'Església és sorprenent. Penso en les Esglésies orientals, amb la seva rica tradició, però també en les d'Àfrica o Àsia. En el Sínode hem experimentat la pluralitat d'expressions de ser Església, que realitza la seva missió en una gran diversitat de pobles, llengües i cultures. Al mateix temps, el Sínode reclama un equilibri entre allò particular i allò universal, entre la manera pròpia de ser Església i la vinculació amb tota l'Església, que s'ha de mantenir sempre.

“S’ha plantat una llavor i s’ha posat en marxa un procés. Ara toca anar fent passos per desenvolupar una ‘cultura de la sinodalitat’”

“És urgent posar-se en dinàmica evangelitzadora, de manera que tota la nostra Església estigui al servei de la missió”

“Els cristians hem de ser artesans de la pau, persones que sapiguem detectar allò que uneix”

Jesús ens allunya de tot individualisme i autosuficiència i ens indica que aquesta filiació s'ha de viure des de la comunió i la sinodalitat

El Parenostre (2): “Déu ens anomena fills seus” (1Jn 3,1)

**JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL**

Arquebisbe metropolità
de Tarragona i primat

Benvolgudes i benvolguts, “Pare nostre, que esteu en el cel”. Amb aquestes paraules iniciem la pregària del Parenostre, i són aquestes mateixes paraules les que indiquen la pauta des d'on pronunciar-la.

És significatiu, en efecte, que el primer mot que surt dels nostres llavis sigui *pare*, perquè això indica que només podem pregar des de la nostra condició de fills i filles de Déu. Tanmateix, la filiació divina no és una experiència que puguem conèixer des de nosaltres mateixos; és Jesús qui ens mostra els sentiments del Fill, com un infant que confia absolutament en l'amor del seu pare. És un

Jesús que no té cap pudor de mostrar-se contínuament assedegat de la voluntat divina, agraït de l'amor immens amb què se sent estimat: “Tu ets el meu Fill, el meu estimat; en tu m'he complagut” (Mc 1,11).

Per pronunciar el Parenostre, doncs, ens hem de sentir fills i filles en el Fill estimat: “I sabem que som fills perquè Déu ha enviat als nostres cors l'Esperit del seu Fill, que crida: *Abbà, Pare!*” (Ga 4,6). Abandonem-nos confiadament i reposem als braços d'aquell que no pot deixar d'estimar. Com diu el papa Francesc: “És possible que vós, oh Déu, només conegueu l'amor? No coneixeu l'odi? No —respondria Déu—, jo només conec l'amor.”

Precisament aquest amor ens fa entendre que no podem pronunciar el mot *pare* sense el possessiu que li correspon: *nostre*. Fixem-nos en la contradicció que suposaria adreçar-nos a Déu Amor sense ser conscients que una pregària així exigeix una veritable comunió dels uns amb els altres. Tal com anem aprofundint en aquesta hora eclesial, Jesús ens allunya de tot individualisme i autosuficiència i ens indica que aquesta filiació s'ha de viure des de la comunió i la sinodalitat, des del compromís i la solidaritat.

Com a fills petits que no tenen por de mostrar els seus desitjos, ens

atrevim ara a demanar moltes coses al nostre Pare Déu. La primera petició fa referència a la *santificació del seu nom*. És una súplica sorprenent, perquè Déu no necessita que preguem per la seva santedat. Què li estem demanant, doncs? En el món bíblic, la santedat de Déu va relacionada amb el cel on ell habita, que, com sabem, no és un lloc físic, sinó espiritual; el lloc des d'on Déu regna sense oposició de cap mena, lluny de l'escomesa de la divisió i del pecat. Déu demana a Israel que sigui sant com ell és sant, no perquè se separi dels problemes reals dels éssers humans, sinó perquè faci de la terra un lloc on Déu es pugui manifestar.

La donació absoluta de Jesús per amor a la humanitat apleix plenament i a bastament la crida a la santedat. El Mestre de Natzaret ens introdueix en la dinàmica de Déu i ens regala d'una vegada per sempre l'entrada al seu Regne.

I llavors, què hem de fer nosaltres? Ser conscients que tot el que fem, diem i pensem ha d'estar amarat únicament de la vida divina, regalada en el baptisme. Santificar el seu nom significa prendre consciència de qui som i perseverar en aquesta nostra identitat. Fora d'aquí el nom de Déu no pot ser santificat. Ell ens necessita per ser estimat i conegut arreu.

Ben vostre.

Durant els últims anys s'ha intensificat entre les comunitats catòliques la recomanació de llegir i escoltar la Paraula de Déu

SALVADOR GIMÉNEZ

Bisbe de Lleida

La proximitat de la Paraula de Déu

Estimats diocesans, durant els últims anys s'ha intensificat entre les comunitats catòliques la recomanació de llegir i escoltar la Paraula de Déu. De fet, sempre s'ha estimulat la seva lectura per la importància radical que l'estudi dels llibres bíblics ha tingut en la història. Però, acceptant aquest segon aspecte, vull remarcar la primera afirmació, que podeu comprovar amb la gran quantitat d'iniciatives de la nostra diòcesi que s'han creat en parròquies, centres educatius o en la reflexió a l'interior de grups apostòlics: explicacions d'experts biblistes, cursos de lectura de la Bíblia, cursets de formació de catequistes, programes de l'assignatura de Religió, edició de llibres i estudis sobre la Bíblia... Molts lectors heu participat amb plaer en algunes d'aquestes activitats. Us animo a continuar per aquest camí o a començar aquesta culta trajectòria que us omplirà de satisfacció, de saviesa i d'espiritualitat. Tots sabeu que el Concili Vaticà II (1963-65), recollint l'impuls dels anteriors concilis de Trento i del Vaticà I, dedica una de les tres constitucions a la Paraula de Déu. Les altres van ser sobre l'Església, sobre la Litúrgia i sobre l'Església en el món actual. Hi ha molts altres documents que van ser aprovats pel conjunt dels bisbes sota la presidència del Papa,

però ara m'interessa assenyalar l'esmentada constitució, d'on pren la cita següent: "Així doncs, aquesta Sagrada Tradició i la Sagrada Escripura, d'un Testament i l'altre, són com el mirall en el qual l'Església, pelegrina en la terra, contempla Déu, de qui tot ho rep, fins al dia en què sigui conduït a veure'l cara a cara tal com és" (núm. 7).

En aquests dies coincideixen dues propostes amb la mateixa finalitat. Una, la del papa Francesc, que ha instituït el tercer diumenge de durant l'any —enguany, el 21 de gener— com el de la Paraula de Déu. Una altra, la dels bisbes amb seu a Catalunya, que han acceptat el suggeriment de l'Associació Bíblica de dedicar una setmana completa a la Bíblia i que porta duent-se a terme els últims anys amb molt de profit. Es va programar cap a mitjan novembre amb l'objectiu de preparar de forma adequada el temps de l'Advent. Des de l'any 2019 s'han unificat ambdues propostes redoblant, encara més, l'anunci de la importància de la Paraula en la vida cristiana.

En la proposta dels bisbes es programen diverses activitats a cada diòcesi, obertes a tots els sectors socials. A la nostra, convidem tothom a l'acte del pròxim dia 25, a les 6 de la tarda, a l'església de Sant Llorenç, per participar en una lectura biblicoartística del retaule de Sant Pere.

La proposta del Papa consta d'un cartell, un missatge orientatiu sobre l'esmentada Jornada, una invitació a l'estudi, una reflexió i una oració de la Paraula; i ens ofereix un lema que resumeix el sentit d'aquest tema per a aquest any, tret de l'evangelista sant Joan, que posa en boca del Senyor: "Manteniu-vos fermes en la meua Paraula" (Jn 8,31). És una frase, gairebé un mandat, a fi que tot seguidor seu pugui quedar-se dins d'ella i guardar-la i complir-la alhora, ja que aquesta Paraula orienta i fonamenta la seva vida personal i comunitària. Per a això cal que el cristià li sigui propera físicament però, sobretot, interiorment, perquè li concedeixi la fortalesa d'identificar-se amb Ell i convertir-se a la bondat, a la lloança, a la justícia, a la transparència, a l'autenticitat.

Aquesta reflexió m'empeny a demanar-vos pregàries per la unitat de tots els cristians. Cada any, del 18 al 25 de gener, els cristians de la Reforma, els de l'Ortodòxia i els Catòlics celebren l'Octavari per la Unitat, i posem el nostre esforç a suplicar la gràcia de Déu per aconseguir-la. A la nostra diòcesi la tenim programada a la parròquia de Sant Pere. La Paraula de Déu és un factor imprescindible per afavorir la desitjada unió.

Amb la meua benedicció i afecte.

CONSULTORI BÍBLIC

Josep volia dominar els seus germans?

BERNAT FOLCRÀ

Biblista

Josep, fill de Jacob i Raquel, va tenir un somni en què la seva garba s'aixecava i es posava dreta mentre les garbes dels seus germans es prosternaven davant la seva. En compartir aquest somni amb els seus germans, van pensar que Josep es podria convertir en el futur rei. Aquests somnis i la manera d'explicar-los van contribuir a fer augmentar l'aversion cap a Josep: els seus germans volien matar-lo i el van vendre a uns comerciants que se'l van endur a Egipte.

La història comença dient que "Josep tenia disset anys i pasturava els ramats amb els seus germans" (Gn 37,2). Si ho llegim en hebreu, el text suggereix: "Josep pasturava els seus germans."

No farà altra cosa durant tota la seva vida! Com a dipositari de la benedicció, la funció de Josep sempre serà una funció nutricional, de servei. Aplegarà el blat i alimentarà la seva família quan vingui necessitada a Egipte, com fa el bon pastor amb el seu ramat. Quan els germans arriben a Egipte, tot ha canviat: aquell sobre el qual havien exercit una dura autoritat ara té el poder sobre la vida, té el gra i l'alimentació. Els germans es prostren (Gn 42,6) com en el somni (Gn 37,5-8).

Josep, ara a Egipte, es troba en posició de gran superioritat (és el segon després del faraó), però no farà servir el poder com a senyor per dominar-los, com havien interpretat ells en el somni, sinó com a servent: cercarà la reconciliació, recuperar la fraternitat perduda.

El lloc únic que ocupava Josep als seus somnis no era el del poder i la dominació, sinó el de la benedicció i la vida.

PER A CONSULTES:

redaccio@catalunyacristiana.cat

COMENTARI DE LA PARAULA

En el seguiment de Jesús no hi ha d'haver classes ni jerarquies

MN. JOSEP RIUS-CAMPS

Biblista

Il·lustració: Glòria Monés

Diumenge passat comentàvem com Joan Baptista havia passat a Jesús "dos d'entre els seus deixebles" (Jn 1,35), d'on se seguia que la comunitat preferida per Joan passava a ser la base de la novíssima comunitat de Jesús: Andreu seria un dels "dos" que la representarien (1,40); l'altre, anònim, resultarà ser "el Deixeble aquell a qui Jesús estimava" (en acarrar 1,35 amb 21,2b.7). L'evangeli de Marc, en canvi, ens presenta avui, a la riba dreta del mar de Galilea, els quatre primers deixebles que seguirien Jesús, dels quals tan sols Andreu coincideix amb els del Baptista. Mateu seguirà de prop Marc. Lluc, en l'escena que compartirà amb Marc i Mateu, silenciarà a posta el nom d'Andreu. La situació, nosaltres diríem "històrica", és exactament la mateixa, però els evangelistes l'actualitzen acomodant-la als seus respectius punts de mira. Això és propi del gènere mític, i no quadra amb el nostre esperit crític. Els Sinòptics situen els inicis del cercle de Jesús en la riba del mar de Galilea i ho visualitzen a base d'uns pescadors, que nosaltres interpretem en sentit estricte de pescadors de pei-

xos, mentre que ells ho entenien en sentit figurat de reclutadors de gent per promoure un alçament messiànic; el Quart evangeli, en canvi, ho situa en la riba esquerra del riu Jordà, ubicant així la predicació del Baptista en ple desert. Segons Marc, les dues comunitats de germans representen les dues classes socials que integraven la societat d'aquell temps: la classe alta i la classe baixa. Simó i Andreu no tenen barca i llancen les xarxes en cercle en el mar des de la platja; Jaume i Joan tenen una barca, uns assalariats i, per patró, el seu pare Zebedeu. A la crida de Jesús que deixin de pescar adeptes per fer-los "pescadors d'homes" lliures, els dos primers ho "deixaren tot i el seguiren", mentre que Jaume i Joan "havent deixat el seu pare Zebedeu a la barca, en companyia dels assalariats, el seguiren", sense haver-ho deixat "tot". La diferència de classes entre uns i altres és notable. Els Zebedeus seran els qui porfidiejaran més tard (Mc 10,35-40), per situar-se el primer i el segon en el Regne del Messies. La jerarquització i la diferència de classes no sorgeixen per art d'encantament.

Diumenge III de durant l'any

Lectura primera

Jo 3,1-5.10

Els ninivites es convertiren i s'apartaren del mal camí

Lectura de la profecia de Jonàs

El Senyor va fer sentir a Jonàs la seva paraula i li digué: “Ves a Nínive, la gran capital, i proclama-hi el que jo et diré.” Jonàs se n'anà a Nínive, tal com el Senyor li havia manat. Nínive era una ciutat grandiosa. Per recórrer-la tota calia fer tres dies de camí. Jonàs començà a fer una jornada de camí dintre la ciutat i cridava: “D'aquí a quaranta dies, Nínive serà destruïda.” La gent de Nínive cregué en Déu: proclamaren un dejuni i, des dels més poderosos fins als més humils, es vestiren de sac negre. Déu veié que de fet es convertien i s'apartaven del mal camí, i es va desdir de fer caure sobre d'ells la desgràcia amb què els havia amenaçat.

Evangelí

Mc 1,14-20

Convertiu-vos i creieu en la Bona Nova

Lectura de l'evangelí segons sant Marc

Salm responsorial

24

Feu que conegui, Senyor, les vostres rutes, que aprengui els vostres camins. Encamineu-me en la vostra veritat, instruïu-me, perquè vós sou el Déu que em salveu. *R.*

R. Feu que conegui, Senyor, les vostres rutes.

Recordeu-vos, Senyor, de la vostra pietat i de l'amor que heu guardat des de sempre. Compadiu-vos de mi, vós que estímeu tant. *R.*

El Senyor, bondados i recte, ensenya el bon camí als pecadors. Encamina els humils per sendes de justícia, els ensenya el seu camí. *R.*

Després d'haver estat empresonat Joan, Jesús es presentà a Galilea predicant la bona nova de Déu; deia: “Ha arribat l'hora i el regne de Déu és a prop. Convertiu-vos i creieu en la bona nova.”

Tot passant vora el llac de Galilea, veié Simó i el seu germà Andreu. Estaven tirant el filat a l'aigua, perquè eren pescadors. Jesús els digué:

Lectura segona

1Co 7,29-31

Aquest món que veiem passa aviat

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint

Vull dir, germans, que no podem deixar perdre l'oportunitat present. Des d'ara, els qui tenen muller han de viure com si no en tinguessin, els qui ploren, com si res no els fes plorar, els qui estan contents, com si res no els alegrés, els qui compren, com si no tinguessin res, i els qui treuen profit d'aquest món, com si no en traguessin cap, perquè aquest món que veiem amb els ulls passa aviat.

Al·leluia

El Regne de Déu és a prop. Convertiu-vos i creieu en la Bona Nova.

“Veni amb mi, i us faré pescadors d'homes.” Immediatament abandonaren les xarxes i se n'anaren amb ell.

Poc més enllà veié Jaume, fill de Zebedeu, i el seu germà Joan. Eren a la barca repassant les xarxes. Els cridà immediatament, i ells deixaren el seu pare Zebedeu amb els jornalers a la barca, i se n'anaren amb Jesús.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

CICLE LITÚRGIC B; FERIAI II
TEMPS DE DURANT L'ANY
SALTERI: SETMANA III

Gener

21. DIUMENGE

Diumenge III de durant l'any, Verd.
Lectures: Jonàs 3,1-5.10 / Salm 24 / 1 Corintis 7,29-31 / Marc 1,14-20. A Tarragona, **sants Fructuós, b. i Auguri i Eulogi, diac. i mr. (S), Vermell**
SANTORAL: beata Josepa Maria de Santa Agnès, rel.

22. DILLUNS

Sant Vicenç, diac. i mr. (MO), Vermell.
Lectures: 2 Samuel 5,1-7.10 / Salm 88 / Marc 3,22-30
SANTORAL: Anastasi, monjo i mr.; Gaudenci, b.; beata Laura Vicuña, rel.

23. DIMARTS

Sant Ildefons, b. (MO), Blanc. Lectures: 2 Samuel 6,12b-15.17-19 / Salm 23 / Marc 3,31-35
SANTORAL: Agatàngel, mr.; Climent, b. i mr.; Emerenciana, vg. i mr.; Francesc Gil de Frederic, prev. i mr.

24. DIMECRES

Sant Francesc de Sales, b. i dr. de l'Es-

glésia (MO), Blanc. Lectures: 2 Samuel 7,4-17 / Salm 88 / Marc 4,1-20
SANTORAL: Felicià, b. i mr.

25. DIJOUS

Conversió de sant Pau, apòstol, (Fo S), Blanc. Lectures: Fets 22,3-16 / Salm 116 / Marc 16,15-18. A Solsona, **aniversari mort bisbe Jaume Traserà**
SANTORAL: Bretanió, b.; Elvira, vg. i mr.

26. DIVENDRES

Sants Timoteu i Titus, b. (MO), Blanc. Lectures: 2 Timoteu 1,1-8 o Titus 1,1-5 / Salm 95 / Lluç 10,1-9
SANTORAL: Paula, viuda; Robert, Alberic i Esteve, ab.

27. DISSABTE

Del dissabte, **Verd.** O bé, **santa Àngela de Mèrici, vg. (ML), Blanc.** O bé, **Memòria de santa Maria en dissabte (ML), Blanc.** Lectures: 2 Samuel 12,1-7a.10-17 / Salm 50 / Marc 4,35-41
SANTORAL: Emeri, ab.; Enric d'Osó, prev. i fund.; Julià, b.; Vitalià, p.

El Sant 26 de gener

Paula de Roma

Santa Paula va néixer a Roma l'any 347, en el si d'una família noble. Després de la mort del seu marit, amb el qui va tenir cinc fills i eren considerats el matrimoni ideal, Paula va decidir viure en l'austeritat i dedicar-se a ajudar els pobres amb totes les seves forces. En aquest procés de conversió, sant Jeroni va tenir-hi un paper molt important, ja que es van conèixer l'any 382 gràcies a sant Epifani i Paulí d'Antioquia. Dos anys després, una de les seves filles, Blesilla, va morir, i això va fer que Paula

prengués la decisió d'anar a Terra Santa juntament amb Jeroni. Allí es van establir a Betlem, on Jeroni es va convertir en el seu director espiritual, i la va ajudar a construir un hospici, un monestir i un convent, que va governar Paula. Durant aquest període, la santa va ser la confident i l'ajudant més propera de Jeroni, al qual va cuidar i va ajudar a elaborar la seva obra bíblica. Finalment, Paula va morir a Betlem el 26 de gener. En haver perdut el seu marit, Paula és considerada patrona de les vídues.

**CONSOL
MUÑOZ**

Franciscana missionera

Per als sacerdots, i també per als religiosos,
és essencial una bona formació litúrgica

La celebració de la litúrgia i la vocació

Per comprendre els joves que es formen en els nostres seminaris i cases de formació religioses, pel que fa a la litúrgia, es va passar una enquesta amb l'objectiu que hi reflectissin els seus sentiments i valors litúrgics. Sobretot, el sondeig es va basar en tres temes: "Sagrament de la Reconciliació", "Sagrament de l'Eucaristia" i "Litúrgia de les hores". Les respostes, molt positives, van ser reflex de les pròpies vivències amb la litúrgia i van manifestar que aquesta era imprescindible en la seva vida vocacionada.

La constitució *Sacrosanctum concilium* va establir unes normes sobre la formació als seminaris i cases religioses: "Cal considerar l'assignatura de la sagrada litúrgia entre les matèries necessàries i més importants als seminaris i cases d'estudis religiosos, i entre les assignatures principals a les facultats teològiques. S'hi explicarà tant sota l'aspecte teològic i històric com sota l'aspecte espiritual, pastoral i jurídic" (n. 16). "Als seminaris i cases religioses, els clergues han d'adquirir una formació litúrgica de la vida espiritual, per mitjà d'una iniciació adequada que els permeti comprendre els ritus sagrats i participar-hi amb tota l'ànima" (n. 17).

Cal tenir en compte l'aplicació de la

Sacrosanctum concilium, que va proposar la instrucció *In ecclesiasticam futurorum* sobre la formació litúrgica als seminaris. En començar el primer any: "Es recomana que en aquest temps es proporcioni als nous alumnes una breu i convenient iniciació litúrgica, necessària des del començament per a una fructuosa participació en la vida espiritual del seminari. Aquesta iniciació consistirà en una catequesi preliminar sobre la missa, l'any litúrgic, el sagrament de la penitència i la Litúrgia de les Hores" (n. 8).

I la conclusió de l'esmentada instrucció afirma: "D'aquesta manera, consegüentment, l'estudi assidu i l'exercici de la sagrada litúrgia recorden contínuament als futurs sacerdots la finalitat a la qual tendeixen totes les activitats pastorals i, alhora, fan que tots els seus esforços en els estudis, en les exercitacions pastorals i en la vida interior, siguin cada vegada més conscients i aconseguixin una profunda unitat" (n. 62).

Tot el que hem citat ens confirma que, per als sacerdots, és essencial una bona formació litúrgica, ja que ells són els que presideixen les celebracions litúrgiques, i pel que fa als religiosos és també indispensable, perquè la vida litúrgica és una part important de la vida consagrada.

Els Pueri Cantores canten la pau a Roma

MN. JAUME GENÉ

El XLIV Congrés internacional de Pueri Cantores va tenir lloc a Roma del 28 de desembre a l'1 de gener sota el lema "Et in terra pax". Hi van participar quaranta-tres persones de la federació catalana, acompanyats per la seva presidenta, Ester Lara; els directors Jordi Picorelli i Mercè Miró; el consiliari, Mn. Jaume Gené, i Mn. Josep Monfort, rector de Granollers.

El congrés s'obria a l'Aula Nervi amb l'entrada dels presidents de cadascuna de les federacions, un cantaire i la seva bandera. El compromís era ferm des de l'inici: esdevenir ambaixadors de pau, cantar l'amor de Déu amb tot el cor i amb tota l'ànima i esdevenir constructors de justícia i de pau. Al caire festiu també s'hi ana-

ven afegint elements més emotius, com quan el cant d'*El Noi de la mare* va ressonar per tota l'aula Pau VI, interpretada pels quatre mil cantaires.

L'endemà, un dels actes importants del congrés: la pregària per la pau. La basílica de Santa Maria in Trastevere, amb la col·laboració de la Comunitat de Sant'Egidio, acollia per torns la pregària de tots els infants, joves i acompanyants. Seguint les notes de l'*Adeste fideles*, els cors s'anaven aplegant i pregant amb el cant i el cor. Aquest segon dia encara ofería la possibilitat de dos concerts simultanis.

El dissabte, les veus dels joves amb els seus cants acollien el papa Francesc a l'Aula Pau VI: "Veig que canteu bé, felicitats! Amb les vostres veus heu omplert de vida aquesta Aula." Tot seguit, el Sant Pare va animar els joves subratllant la importància del cant: "Quantes coses ens ensenya la música, i més encara la música sacra, que té per ànima la Paraula de

Déu." I va voler compartir una breu catequesi basada en tres paraules: alegria, pregària i humilitat.

El dinar del dissabte va ser una trobada de convivència amb grups de la federació espanyola i mexicana, i que alhora va servir per teixir relacions i futures col·laboracions. La tarda convidava els Pueri Cantores d'arreu del món a cantar nades a tres basíliques més: Sant Pau Extramurs, Sant Joan del Laterà i Sant Andreu della Valle.

El diumenge quedava lliure perquè cada federació pogués participar de les eucaristies de les parròquies de la ciutat i aprofités per fer una mica de turisme.

Arribava així l'1 de gener, solemnitat de Santa Maria Mare de Déu i Jornada Mundial per la Pau. Calia matinar per poder passar tots els controls per accedir a la basílica de Sant Pere, tenir a punt la veu, les túniques i la creu de fusta. És el punt culminant del Congrés, celebrar plegats l'Eucaristia amb les nostres veus i un únic cant al Pare per Jesucrist. Amb tota humilitat, però amb tota convicció, pensant en l'infant nat a Betlem i el seu amor per nosaltres; i pensant en les nostres parròquies de Catalunya.

Com tots els grans esdeveniments, hem après a conèixer, a comprendre, a donar, a resar i a compartir. Tornem a casa amb aires de Roma i de Jerusalem; els nostres cants contagien fe, humilitat i una alegria que s'escampa com un bon perfum i aixequen pregàries de pau, justícia i solidaritat que demanen un món millor. El proper congrés serà a Munic l'estiu del 2025.

Club Nous Amics

ET PORTA A FÀTIMA

Pelegrinatge al **Santuari de Fàtima**, mundialment conegut per les aparicions de la Mare de Déu

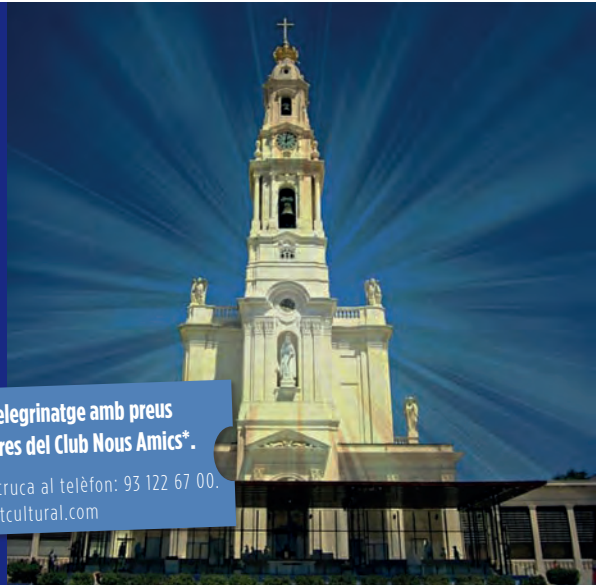
De l'11 al 13 de març del 2024, viatjarem a un dels centres de pelegrinatge marià més importants d'Europa i gaudirem de la bellesa de Lisboa, la capital portuguesa

No et quedis sense plaça

Apunta't a aquest pelegrinatge amb preus especials per als membres del Club Nous Amics*.

Per a més informació, truca al telèfon: 93 122 67 00.
info@rtcultural.com

*Viatge organitzat per RT Cultural, partner oficial de Club Nous Amics.

Cartes

Desconnexió digital

Prendre la decisió voluntària i conscient de limitar l'ús de les tecnologies digitals per raons de salut o personals té molts beneficis. Sens dubte, es redueix l'estrès en no estar tan dependent de l'ús excessiu de dispositius electrònics; es viu molt millor sense tants aparells digitals, sense estar pendent de rebre missatges, notificacions o correus i haver d'estar sempre connectats.

Millora la salut mental perquè permet estar més en contacte amb un mateix, les amistats i l'entorn més immediat, sense distraccions constants. Per descomptat, milloren les relacions interpersonals, es fomenta una comunicació més profunda i enriquidora amb les persones que ens envolten, perquè un està disponible per aquella persona i no per un aparell.

Afavoreix la reflexió, la interiorització i l'autoconeixement perquè no t'estàs comparant constantment amb altres persones a les xarxes socials, et pots conèixer millor i descobrir els teus interessos.

Es fomenta un temps de qualitat sense la dependència constant de les tecnologies, destinant el temps a fer esport, llegir, estar a l'aire lliure, a la natura, cuidant el jardí, fent relacions socials...

Augmenta la productivitat pel fet d'estar desconnectat del món digital, ja que et pots centrar en tasques sense interrupcions i s'està més concentrat.

En definitiva, l'empresa i la societat avançaran si s'humanitzen i, és del tot

possible, sabent dir: no, prou. No cal renegar de la tecnologia, però sí de l'excessiu ús i mal ús que en fem.

MONTSERRAT ROSELL PUJOL

Desigualtats i alfabetització digital

Les tremendes desigualtats que existeixen en l'accés a internet a les diferents zones geogràfiques del planeta i l'escassa preparació per al coneixement i l'ús de les noves tecnologies en segons quins països suposen un problema afegit per a milions de ciutadans que els ha tocat viure en determinades regions oblidades del globus terraqüi. Les organitzacions suposadament globals que haurien de solucionar aquest problema sembla que mirin cap a un altre costat, amb la qual cosa contribueixen al fet que les esmentades desigualtats s'accentuin encara més. Tot i que les xarxes 3G, 4G i 5G arriben a tots els racons de la Terra, l'abisme tecnològic que separa uns països d'uns altres no deixa de ser un contrasentit que només s'explica per la inacció de qui podria resoldre-ho.

ANNA MARIA MUNTADA BATLLE

PODEU ENVIAR LES CARTES A:
redaccio@catalunyacristiana.cat

POSTALS DES D'ANDALUSIA

La pujada de gener

Així en diem: "la pujada de gener", el mes que ens col·loca en un nou any, però que arriba amb el presagi de més dificultats econòmiques després de les festes nadalenques.

Andalusia ja esguarda, des de la riba de la fe popular, l'arribada de la Quaresma, preparant cultes i processons de les seves imatges, al voltant d'una fe potser una mica "paganitzada" però sempre sublimada per la recerca d'un Déu proper, amb la salvació a la safata dels nostres anhels.

Embolcallats en "l'espessa boira" dels problemes quotidians, els andalusos conreen aquesta dimensió que projecta "la llum de les altures" a temples, ermites i capelles, mirant les imatges i acumulant els millors sentiments. El cristià, el confrare, en raó del seu baptisme, no és un simple número més en la llista dels qui formen l'Església, sinó que ser batejat implica un comportament lleial i conseqüent amb la fe que s'ha rebut i l'evangeli com a forma de vida. El testimoni de la pròpia vida cristiana és el primer i el més eficaç dels apostolats, perquè recorda d'una forma explícita la identificació amb l'Esperit i l'obra de Crist.

Parlar en aquests termes en plena pujada de gener pot resultar una mica xocant. Però la veritat és que no hi ha època de l'any en la qual una bona part d'andalusos "obliden" les seves germandats i confraries. Visiten les capelles, resen davant les imatges, netegen el culte i programen els actes més solemnes per exaltar profundes actituds humanes que tenen com a teló de fons la presència d'un Déu, pare de tendreses i bondats.

Les confraries sempre són, en la seva essència més viva, una crida a la conversió, a la fraternitat, a la cura dels nostres valors més excel·lents, amb els quals construir un món millor, una societat nova, no des dels poders econòmics, sinó des de la transcendència més depurada.

ANTONIO GIL
 Sacerdot i periodista

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

Dr. Rafael Solanas Anglada

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
 • LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 20 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
 c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

Dotze pel·lícules de cinema espiritual per a cada mes de l'any

Algunes estan dirigides per cineastes veterans tan rellevants com Wim Wenders o Liliana Cavani

MN. PEIO SÁNCHEZ

—**Yo capitán (2023), de Matteo Garrone**

Dos joves musulmans profundament creients empenen, des de Dakar, el viatge pel desert cap al mar rumb a Europa. “Per realitzar la pel·lícula —ha declarat el director— partim dels testimonis reals dels qui van viure aquest infern i vam decidir posar la càmera des del seu angle per narrar aquesta odissea contemporània des del seu propi punt de vista.” Un periple geogràfic, que és un viatge interior que els marcarà per sempre.

—**Perfect Days (2023), de Wim Wenders**

Una mirada contemplativa al sentit de la vida, seguint la vida quotidiana d'un netejador dels banys de Tòquio. Aquesta mena de “monjo urbà” viu en senzilla felicitat, la qual cosa suposa l'abandonament de l'opulència, el fre a la tecnologia i l'atenció pels altres des de la humilitat. Amb una banda sonora memorable (cançons de Patti Smith, Nina Simone, Lou Reed...), esdevé una pel·lícula per recobrar la fe, també en l'ésser humà.

—**Los que se quedan (2023), d'Alexander Payne**

Paul Hunham, un professor força inaguantable d'un prestigiós col·legi americà, es veu obligat a quedar-se al campus durant les vacances del Nadal per vetllar per uns quants estudiants que no tenen on anar. Contra tot pronòstic, la convivència el durà a forjar un insòlit lligam amb un d'ells, un noi intel·ligent i problemàtic, i amb la cap de cuina de l'escola, que acaba de perdre un fill al Vietnam.

—**Dune. Parte Dos (2024), de Denis Villeneuve**

Novament Paul Atreides s'uneix a la tribu dels Fremen i comença un viatge espiritual i guerrer per convertir-se en messies. La inspiració bíblica, des de la novel·la de Frank Herbert, continua atraient avui pel seu poder anticipant a l'entorn de la crisi ecològica. Suposem, com és propi de Villeneuve, efectes especials espectaculars, banda sonora impressionant i magnífica posada en escena.

—**El arca de Noé (2024), de Sergio Machado i Rene Veilleux**

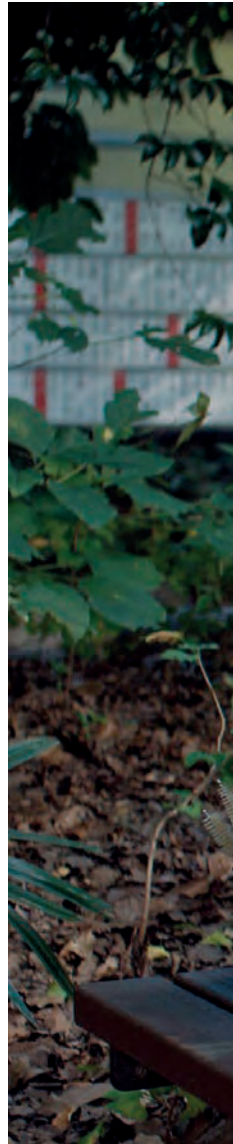
Des del Brasil i l'Índia ens arriba aquesta animació amb ressonàncies bíbliques, però aquesta vegada en clau familiar i musical. Dos ratolins s'infilten a l'arca: un és un poeta introvertit i l'altre té ànima d'artista guitarrer. Tots dos rosegadors intentaran posar pau a la nau sota el diluvi perquè les parelles de carnívors no es mengin les parelles d'herbívors.

—**The Miracle Club (2023), de Thaddeus O'Sullivan**

Un grup d'amigues d'un barri pobre de Dublín tenen planejat visitar el santuari de Lourdes. Cadascuna té la seva història: un fill amb un mutisme misteriós, un dol, un petit bony al pit... Amb elles hi ha el pare Dermot, savi però força pusil·lànim. El camí de la guarició espiritual apareix per camins insospitats, que permeten transitar entre la comèdia i el drama.

—**Abbé Pierre (2023), de Frédéric Tellier**

Biografia del fundador dels Drapaires d'Emmaús. Henri Grouès està decidit a convertir-se en sacerdot, però la Segona Guerra Mundial

Imatge de la pel·lícula "Perfect Days", de Wim Wenders.

ho impedirà. Va estar hospitalitzat molt de temps durant la guerra. Després es va unir a la Resistència, ajudant els qui es resistien al Servei de Treball Obligatori. Allà va conèixer la Lucie Coutaz, qui li va posar el nom d'*abbé Pierre* i va començar a acompanyar les persones sense llar.

—La última sesión de Freud (2023), de Matt Brown

A punt de començar la Segona Guerra Mundial i cap al final de la seva vida, Freud convida l'escriptor anglicà C. S. Lewis a un debat sobre l'existència de Déu. Basada en l'obra de teatre homònima de Mark St. Germain, posa de manifest la relació de Freud amb la seva filla lesbiana Anna i l'idil·li poc convencional de Lewis amb la mare del seu millor amic. Potser massa llastada pel seu origen teatral, ens submergeix en profundes reflexions.

—Gemma Galgani (2024), d'Óscar Parra de Carrizosa

Després de *Bajo un manto de estrellas*, sobre els màrtirs dominics del 1936, i *La espina de Dios*, sobre la vida de Jesús de Natzaret, aquest metge, informàtic i director de cinema ens retorna a una vida de santedat. Santa Gemma ens portarà per camins del misticisme i ens acosta a vivències de la passió de Crist.

—Quando (2023), de Walter Veltroni

Roma, juny del 1984. En Giovanni, un jove de divuit anys, entra en coma. Trenta-un anys després, en Giovanni desperta, cosa que provoca una gran sorpresa entre els metges i la monja Giulia, que n'havia tingut cura durant anys. Després de la desorientació inicial, en Giovanni intenta tornar a la vida gràcies a la germana Giulia i al jove introvertit Leo. Els anys en coma el fan sentir-se en un curtcircuit emocional i ideològic.

—El orden del tiempo (2023), de Liliana Cavani

Un grup de vells amics, majoritàriament professionals urbans, mantenen una reunió durant la qual es revelen secrets incòmodes, mentre es prepara un desastre natural mundial. Els millors moments del film són les escenes entre la Giulia i una monja, que discuteixen els aspectes existencials i presenten una manera de veure la fe en un context apocalíptic.

—El rapto (2023), de Marco Bellocchio

Mitjan segle XIX. Edgardo Mortara, de sis anys, és segrestat de casa dels seus pares jueus per ordre eclesiàstica. El film destaca la reacció dels Mortara per recuperar el seu fill, tot i que aquesta apareix revestida d'interessos més enllà de l'amor paternal. Amb el pas dels anys, l'Edgardo va ser un sacerdot catòlic i destacat políglot.

Campanya per restaurar la campana del 1747 de Granyena de Segarra

Mercè Salsench: “La campana és patrimoni cultural català que s’ha de preservar”

Salsench ha volgut fer un calendari de toc manual a Granyena i recuperar aquest altre patrimoni immaterial

**CARME MUNTÉ
MARGALEF**

S'ha posat en marxa una campanya per restaurar la campana del 1747 de Granyena de Segarra, al bisbat de Solsona, que es va trencar una gelada nit de Reis de fa uns vuitanta anys. Una de les impulsors de la campanya és Mercè Salsench: “És testimoni històric del poble. És una campana de 1747 fosa pel campaner Francesc Martrus de Lleida, del qual es té poca informació de moment. Tan sols es coneix una altra campana de la seva producció, a Osca.”

Mercè Salsench, que és membre de la Confraria dels Campaners i Carillonistes de Catalunya, explica que l'agost del 2022 va pujar al campanar de Granyena per inventariar les campanes per a un llibre i va conèixer la situació de la campana del 1747, que està catalogada com a Patrimoni Cultural Català: “Estava esquerdada. El campaner, Ramon Torres, em va explicar que feia uns anys havia intentat fer-hi alguna cosa, però que no se n'havia sortit. El novembre del 2022 em vaig posar en contacte amb Carles Freixes, responsable de Patrimoni del bisbat de Solsona, i li vaig exposar i preguntar com podíem arreglar la campana. Li vaig dir que podríem copiar el que havien fet amb l'orgue de Solsona. I així ha estat.”

Fins ara s'han recaptat uns 8.500 €, alhora que el bisbat de Solsona i l'Ajuntament de Granyena hi posaran la seva part. Ara s'està treballant per baixar la campana i portar-la a

Àustria perquè sigui restaurada.

D'altra banda, Salsench ha volgut fer un calendari de toc manual a Granyena i recuperar aquest altre patrimoni immaterial. Agraïeix tot el suport rebut: “El rector, Eduard Ribera, ha estat excel·lent, brillant i predisposat, sempre m'ha ajudat molt, especialment en els moments personals difícils del projecte. Ramon Torres, el campaner, també hi ha ajudat i posat molta voluntat. Ramon Gené, president de la Confraria dels Campaners i Carillonistes, també ha estat predisposat en tot. I Carles Freixes, responsable de Patrimoni del Bisbat de Solsona, també molt bé.”

“La campana és patrimoni cultural català que s'ha de preservar, igual que el patrimoni civil o popular, perquè són testimonis d'on venim com a poble i ho hem de transmetre als que vindran”, exposa Salsench. I afegeix: “L'Església és propietària d'una gran part del patrimoni cultural català i és desolador veure com a molts indrets s'està perdent. Els bisbats i arxiprestats corresponents haurien de traçar línies de treball per a la seva conservació. Estaria molt bé que integressin més equip professional i busquessin altres vies de suport amb la Generalitat. I, sobretot, haurien de buscar i generar dinàmiques positives amb els habitants de cadascun dels pobles i ciutats.”

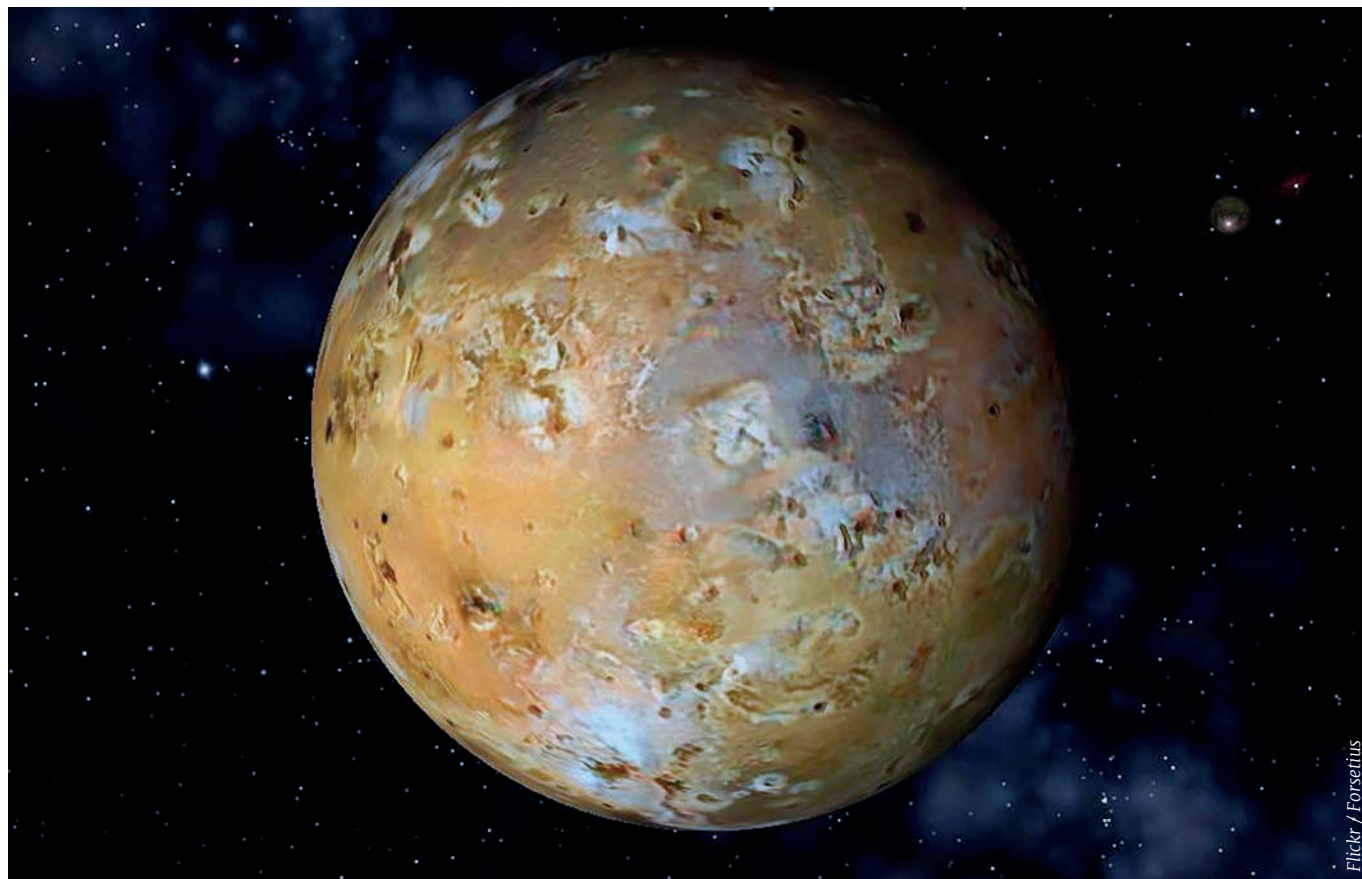
Més informació: campanagranyna1747@gmail.com.

La campana va ser fosa pel campaner Francesc Martrus de Lleida.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Augmenten els coneixements sobre les llunes de Júpiter

Flickr / Forsetius

Io té més de 400 volcans actius.

MN. FRANCESC NICOLAU

Professor emèrit de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Els astrònoms actuals no estan interessats només en les galàxies llunyanes, sinó que també s'ocupen d'estudiar els astres que tenim més a prop, és a dir, els que formen el nostre sistema planetari. Un dels objectius ha estat el planeta Júpiter i el seu entorn de satèl·lits. Com segurament recordareu, aquest planeta té una dotzena de satèl·lits (o llunes) que han rebut un nom, però arriben a 79 els petits astres que or-

biten al seu entorn. Els quatre més visibles ja van ser descoberts per Galileu el 1610 i reberen els noms d'Io, Europa, Ganimedes i Cal·listo. Són les llunes més grans que té Júpiter i també les més interessants per a la ciència.

Amb l'objectiu d'estudiar Júpiter, la NASA americana va llançar la sonda espacial Juno el 5 d'agost del 2011, proveïda de molts aparells per fer la investigació. Arribà al planeta el 5 de juliol del 2016 i des d'aleshores ha anat fent observacions, totes molt apreciades pels científics. Tenim ara Júpiter molt ben analitzat. El pla inicial era de sis anys de treball, però com que encara té possibilitats de continuar fent feina, se l'ha mantingut per tal d'observar també els satèl·lits jovians. La notícia que us haig de comunicar avui és que ha arribat a l'entorn de la lluna Io i n'ha transmès les primeres observacions. I cal notar sobretot una

fotografia d'aquest satèl·lit, que ha pres a només 1.500 km de distància i enviada el 22 de desembre passat, que ha meravellat els mateixos astrònoms. Amb un diàmetre de 3.640 km, Io té una mida semblant a la de la nostra Lluna. Però és una lluna molt més volcànica. Té més de 400 volcans actius. És l'astre amb més activitat volcànica de tot el sistema solar. Com que és molt pròxim al planeta, l'enorme gravetat de Júpiter li sacseja la superfície fent-hi aparèixer els volcans.

I ara l'equip científic de Juno, dirigit per Scott Bolton, està estudiant com varien aquests volcans. Se sap que el 3 de febrer del 2024 la sonda tornarà a trobar-se a només 1.500 km d'Io, i encara se'n prendran més dades. Els astrònoms les esperen amb il·lusió. I nosaltres també creiem que és bo seguir augmentant el coneixement d'aquest univers que el bon Déu ens ha creat.

TRADICIONS REMEIERES

La malva i el malví

Flickr / Fabrizio Binello

La flor de la malva és un excel·lent antiinflamatori.

**FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA**

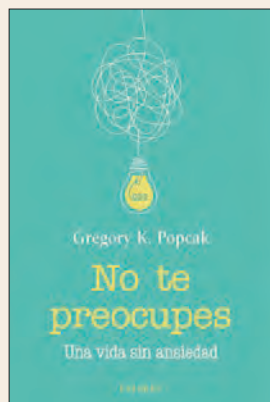
Arxiver dels Caputxins

La malva (llat., *Malva silvestris*; cast., *malva*) creix de manera espontània en tota mena de terrenys, especialment en els erms i en els indrets boscans relativament humits. Els antics afirmaven que la malva vera o reial (llat. *Althaea rosea*) és una planta remeiera *omnia morbia*, és a dir, que ho cura tot! La malva vera i el malví (llat., *Althaea officinalis*) s'utilitzen ambdues plantes de manera ininterrompuda des de l'edat de pedra com a expectorants, ja que de l'arrel seca i pelada se n'ha fet secularment un decuit excel·lent contra la tos i, també, amb les fulles de la malva i del malví s'han elaborat estupendes pocions per a gargarismes i glopeigs quan hi ha afeccions a la gargamella i a la boca.

L'acció de la malva és lleugerament laxant i, sobretot, ajuda a estovar la tos seca i, segons la tradició remeiera dels caputxins, la fulla de malva presa en infusió també atenua l'ardor d'orina. La flor de la malva, aplicada externament, és un excel·lent antiinflamatori, especialment

apte per a les picades de vespa i d'abella. La flor de la malva formà part de la famosa "tisana de les quatre flors", de gran eficàcia per ajudar a expectorar en els atacs forts de tos.

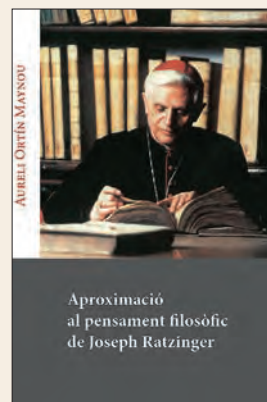
En la medicina popular el malví s'ha emprat en forma de cataplasmes per temperar les inflamacions de la pell i, begut en infusió, s'ha mostrat força eficaç en alguns casos d'inflamació dels ronyons i diarrees, tal com ho descriví fra Jacint de Sarrià († 1778) mentre sojornava al convent de Vilanova de Cubelles, tot assenyalant que "lo decocto de malva, donat a beurer calent tempera lo ardor de la orina y dels rinyons, y beguda ab mel ablaneix lo pit, y convé molt se posi als emplastres, per a que mitigue lo dolor" (BHC, *De algunas herbas*, f. 138), mentre que els caputxins del barceloní convent de Santa Madrona se serviren de la malva per combatre el mal d'orella i també com a expectorant. A l'article vinent us parlaré, si a Déu plau, de la parietària o morella, que és una de les herbes oficinals més al nostre abast.

GREGORY K. POPCAK*No te preocupes*Ediciones Palabra, 2023,
224 pàg.

A Espanya, el deu per cent de la població pateix trastorns d'ansietat. El psicòleg i teòleg Gregory K. Popcak integra les idees de la fe catòlica amb la recerca psicològica més avançada per elaborar un pla per viure una vida de pau veritable.

LUCIANO SANDRIN*La resiliencia de Job*Editorial Sal Terrae, 2024,
176 pàg.

L'autor explora el text bíblic de Job sota una llum reveladora: la capacitat de resistir i renéixer enmig del sofriment més cru i inevitable. Proporciona una anàlisi contemporània per oferir una mirada empàtica i pràctica cap a l'adversitat.

AURELI ORTÍN MAYNOU*Aproximació al pensament filosòfic de Joseph Ratzinger*

Centre de Pastoral Litúrgica, 2023, 196 pàg.

Aquest llibre és fruit de la tesi doctoral en filosofia de l'autor. Ratzinger, en la seva obra escrita, no tracta la filosofia de manera temàtica; ho fa en funció de la teologia cristiana, però les seves aportacions filosòfiques són molt valuoses.

RAMON LLULL*Desconhort*

Editorial Barcino, 2023, 160 pàg.

Composició elegíaca en vers de Ramon Llull en què l'autor, en un moment de crisi personal, fa un repàs de la seva vida i constata que no ha assolit el seu objectiu, però decideix perseverar. L'edició és bilingüe, amb el text original i la traducció de Miquel Desclot.

MARIAN ROJAS ESTAPÉ*Com fer que et passin coses bones*

Columna Edicions, 2023, 264 pàg.

Per a la doctora Marian Rojas Estapé, la felicitat consisteix a viure instal·lat de manera sana en el present, havent superat les ferides del passat i mirant amb il·lusió el futur. La felicitat no és el que ens passa, sinó com interpretem allò que ens passa.

ELENA PUIG GUITART*La corona de les sis pedres*

Editorial Comanegra, 2023, 120 pàg.

La Naxen és filla d'una família vikinga. En una de les seves escapades, s'amaga en una closca buida de tortuga gegant i allà la sorprèn un ésser extraordinari que li donarà les claus per entrar al món dels adults sense perdre la llum que bateja al seu interior.

CRÍTICA DE CINE

Cinema amb majúscules

**TERESA GOMÀ
I RIBAS**
rscj

J. A. Bayona, un cop més, no defrauda amb aquest drama del qual tots coneixem la història i el desenllaç, però només imaginar el que es va viure als Andes aquella tardor del 1972 el cor se'ns estremeix.

Finalment ha arribat la pel·lícula als cinemes, després de mesos de sentir parlar d'aquest film i dels premis i nominacions que anava aplegant. I finalment el públic ha pogut complaure's amb una joia del cinema, d'aquell cinema amb majúscules que no deixa indiferent ningú. De fet, sovint els cinc primers minuts d'una pel·lícula ja decanten la sensació entre estar veient una bona pel·lícula o una de mediocre com tantes (perquè les dolentes ja queden desacartades amb l'argument o el tràiler).

De *La sociedad de la nieve* ens atra-
pa la història i el relat, en aquest cas

de la novel·la homònima de Pablo Vi-
erci, però això no rebaixa en cap cas la realització que es fixa en detalls infinits, en relats commovedors, en l'evolució dels personatges... tot això acompanyat amb mestria absoluta de la càmera que ens fa viure la història amb un realisme de vegades angoixant, sempre emocionant.

Bayona, novament, s'erigeix com un gran director. No és casualitat el seu èxit amb *L'orfenat* ni *Lo imposible*.

I mentre esperem algun triomf merescut als Oscar... els que ho tenen més difícil per anar al cinema, la poden veure des del 4 de gener a Netflix. No serà el mateix, perquè la gran pantalla comporta tota una cerimònia que el sofà de casa no pot igualar, però s'agraeix igualment una bona pel·lícula per afrontar la sempre complicada tornada a la normalitat després de festes.

AMB BON HUMOR

"LA SOCIEDAD DE LA NIEVE"

DIRECTOR: J. A. Bayona
GUIÓ: J.A. Bayona, Bernat Vilaplana, Jaime Marqués, Nicolás Casariego
INTÈRPRETS: Enzo Vogrincic, Agustín Pardella, Matías Recalt, Esteban Bigliardi, entre d'altres
MÚSICA: Michael Giacchino
Espanya, 2023, 144 minuts

CRÍTICA LITERÀRIA

Una visió del dol

**LLUCIÀ POU
SABATÉ**

Historiador i teòleg

Què experimenta l'home davant del dolor, què en pensa en la seva consciència? C. S. Lewis escriu que ja havia tractat el problema del dolor a nivell intel·lectual, però quan el va experimentar en pròpia pell tot va ser diferent. Va ser arran de la mort de la seva esposa quan va viure de prop el dolor. La traducció al castellà d'aquest llibre està brillantment feta per Carmen Martín Gaité.

Els primers dies, hi ha rebel·lia: trontollen les conviccions religioses més pregones. La sensació de petitesse i nuesa és total. "Em semblava que tenia confiança en la corda fins que em va importar realment el fet que em subjectés o no. Ara que m'importa, m'adono que no en tenia..." Llavors és una prova de fe: "És molt fàcil dir que confies en la solidesa i força d'una corda quan l'estàs fent servir simplement per lligar una caixa. Però imagina't que et veus obligat a agafar-te a aquesta corda suspès sobre un precipici..."

Després, amb els dies i setmanes, es va obrint una llum en la nit: "Déu no ha estat assajant cap experiment sobre la meua fe o el meu amor per tal de palesar-ne clarament la qualitat. Aquesta qualitat Ell ja la coneixia. Era jo qui no la coneixia... Ell sempre va saber que el meu temple era un castell de cartes. La seva única manera de ficar-m'ho al cap era desbaratar-lo. (...) Podem apostar per Déu o per la negació de Déu." El patiment ha convertit la seva vida en un "carreró estret" i en una absurditat. El dolor tenyeix la vida amb una sensació de provisionalitat permanent.

Aleshores comença l'acceptació, que prové de la comprensió i va unida a l'esperança. Quan la vida sembla absurda, enmig de la pregona solitud sofrent, hi ha "com una mirada silenciosa i en realitat no exempta de compassió. Com si Déu mogué el cap, no a mode de rebuig, sinó eludint la qüestió. Com dient: Calla, fill, que no ho entens". I veiem que no estem sols, anem amb Jesús en la Creu, camí de la resurrecció.

C. S. LEWIS

Una pena en observación

ANAGRAMA
Panorama de narrativas

C. S. LEWIS

Una pena en observación

Editorial Anagrama, 1994, 104 pàg.

UN NOU LLINDAR

El diàleg ens fa creïbles

La credibilitat de l'anunci de l'Evangeli va unit al nostre compromís cristià. Amb aquestes paraules el papa Francesc encapçala la seva reflexió sobre el diàleg ecumènic, és a dir, entre els cristians de les diferents confessions.

La seva arrel està en Jesús, en la seva petició d'unitat al Pare quan li demana "que tots siguin u" (Jn 17,21). D'aquesta voluntat de Jesús neix el compromís de treballar per la unitat entre tots els qui creiem en ell i la credibilitat de l'anunci cristià. No ens feim creïbles quan estam dividits i quan són pocs els esforços per fer possible de cada dia més la unitat.

Estem en plena Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians. El text bíblic-evangèlic escollit per a aquesta setmana és el de la paràbola del bon samarità (Lc 10,25-37), text clau per definir l'actuació cristiana davant qualsevol necessitat, especialment quan algú és víctima de violència o incomprensió. L'exhortació que ens ve de la Paraula de Déu expressada en aquest text de l'Evangeli és "Estima el Senyor, el teu Déu, i estima els altres com a tu mateix" (Lc 10,27). El bon samarità va superar tots els obstacles i va posar l'amor per damunt de tot.

En el relat evangèlic hi estan contraposades les reaccions del sacerdot i el levita amb la del bon samarità. Davant del ferit despullat, apallissat i mig mort tenen una actuació diferent que ens interpel·la també a nosaltres perquè hi reflexionem i reaccionem. El sacerdot i el levita podien haver pensat: què ens pot passar a nosaltres si l'ajudem? En canvi, el bon samarità segurament va pensar: què li passarà a ell si jo no l'ajudo? L'alternativa està servida.

Verifiquem quin és el programa del cristià.

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA

Bisbe de Mallorca

SUBSCRIPCIONS ANUALS
EN CATALÀ O CASTELLÀCatalunya, resta de l'Estat espanyol
i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de:

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya

Departament de la Presidència

Director: Òscar Martí Navarro**Consiliari:** Mn. Miquel Ramón Fuentes**Sotsdirectora:** Carme Munté Margalef**Redactors:** Miquel Àngel Codina, Macià

Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra

Lingüista: Montserrat Pibernat**Fotògraf:** Agustí Codinach**Col·laboradors d'aquesta setmana:**Manu Andueza, Pilarín Bayés, Esther
Borrego, Juanjo Fernández, Joan Ferrer,
Francesc Figueras, Bernat Folcrà, Jaume
Gené, Antonio Gil, Teresa Gomà, Salvador
Manich, Xavier Masllorens, Ignasi Miranda,
Josep Miró i Ardèvol, Glòria Monés, Rodrigo
Moreno, Consol Muñoz, Francesc Nico-
lau, Joan Pallarès-Personat, Lluçia Pou,
Quique, Josep Rius Camps, Xavier Roca, Peio
Sánchez, Valentí Serra, Sebastià Taltavull,
Josué Villalón**Redacció, administració, publicitat i
promoció:**C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014
BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat

publicitat@catalunyacristiana.cat

subscripcions@catalunyacristiana.cat

hola@clubnousamics.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn.

Francesc Malgosa

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià**Administració:** Isabel Giralt

(comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació:

Joan Pàmies

Impressió: Impressions Intercomar-

cals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon

industrial El Cementiri. Tel. 938 788

403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT

FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

ISSN català: 2938-2238

ISSN internet: 2938-2254

Les opinions expressades pels nos-
tres col·laboradors no reflecteixen
necessàriament la d'aquest setmanari

Agenda

PASTORETS

PALS

El **dissabte 27 de gener**, a les 20.00,
al pavelló poliesportiu de Pals (av. Eu-
ropa, 3).

EL VENDRELL

El **dissabte 27 de gener i el diumen-
ge 28**, a les 17.00, al Teatre Municipal
Àngel Guimerà del Vendrell (Sant Jordi,
9-13).

Barcelona

MONS. JAVIER VILANOVA

El **dimarts 23 de gener**, a les 19.30, con-
ferència *Brots verds a l'Església de Barce-
lona* a càrrec de Mons. Javier Vilanova
a la sala d'actes de l'església de Santa
Maria de Montalegre (c/ Valldonzella,
13 - Barcelona). Presenta: Daniel Arasa,
president de Plataforma per la Família.

JORNADES DE CONTEMPLACIÓ

Del **dijous 25 de gener al diumenge
28**, jornades de silenci contemplatiu
guiades per Beatrice D'cunha, carme-
lita missionera, l'Espai d'Interioritat
Francesc Palau (c/ Immaculada, 53-55
- Barcelona, tel. 938 233 108).MONESTIR DE SANT PERE DE LES
PUCEL·LESEl **dissabte 27 de gener**, a les 10.00, *Un
matí amb resso* amb la Gna. M. Teresa
Furest. Inscripcions: resso.stpere@
gmail.com.

ESGLÉSIA DE SANT GAJETÀ

El **diumenge 28 de gener**, a les 17.30,
concert de música medieval renai-
xentista i barroca amb el duet Figue-
ras-Garcia. Taquilla inversa (c/ Consell
de Cent, 293 - Barcelona).

Solsona

ANY JUBILAR BELLPUIG

El **dimarts 23 de gener**, a les 20.30,
celebració dels 400 anys de la primera
arribada del Crist de Bormio a Bellpuig
i 70 del seu retorn: trobada ecumènica
Ens uneix el Crist crucificat amb creients
de diferents confessions cristianes a la
Llotja de Bellpuig.

SANTUARI DEL MIRACLE

El **cap de setmana del 2 al 4 de febrer**,trobada *Vorejant l'ànima humana 1: som-
nis* amb Antoni Pou. Més informació:
tel. 973 291 699.

Tarragona

ARQUEOLOGIA

El **dimecres 24 de gener**, a les 12.00,
inauguració de l'itinerari arqueològic
de la catedral de Tarragona, a la cape-
lla del Santíssim (entrada pel claustre);
el **dijous 25**, a les 19.00, conferència
*Arqueologia i museografia a la catedral
de Tarragona* amb Josep M. Macias i
Andreu Muñoz a l'Espai Muralla del
Centre Tarraconense El Seminari de
Tarragona.

SANT PAU

El **dijous 25 de gener**, a les 19.30, cele-
bració de la solemnitat de la Conversió
de sant Pau a la seva parròquia de Tar-
ragona.

JOVES

El **divendres 26 de gener**, a les 21.00,
adoració eucarística per a joves amb
cants de lloança a la parròquia de Sant
Joan Baptista de Reus.

MUSEU DIOCESÀ

El **dissabte 27 de gener**, a les 11.00,
Andreu Muñoz parla sobre *El Museu
Diocesà de la catedral de Tarragona* a la
seu tarraconense.

Terrassa

ECUMENISME

El **dijous 25 de gener**, a les 19.00, vetlla
de pregària i cloenda de la Setmana de
Pregària per la Unitat dels Cristians a
la catedral de Terrassa.

RELIGIOSOS

El **diumenge 28 de gener**, a les 17.00,
trobada diocesana de religiosos al
Centre Borja de Sant Cugat del Vallès:
conferència del P. Llorenç Sagalés *Una
relectura en clau espiritual dels documents
del Concili Vaticà II*, col·loqui, descans i
pregària de vespres.PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL
PAPAPerquè l'Esperit Sant ens ajudi a reco-
nèixer el do dels diferents carismes i
a descobrir la riquesa de les diferents
tradicions rituals a l'Església catòlica

JAUME ROCA
Diacon de Lleida

El nou diacon amb la seva família.

“La meua vida és un lliurament als altres”

IGNASI MIRANDA I CARME MUNTÉ

La diòcesi de Lleida disposa de vuit diaques després de l'ordenació, el 17 de desembre, de Jaume Roca com a nou diacon permanent. La cerimònia va ser presidida pel bisbe Salvador Giménez, acompanyat pel bisbe emèrit Joan Piris i una trentena de preveres. Jaume Roca és d'Aitona, té 61 anys i és vidu del seu primer matrimoni i està casat en segones núpcies. A la cerimònia el van acompanyar la seva esposa, el seu pare i diversos familiars i amics. Un cop rebuda l'ordenació, el nou diacon va assistir en l'eucaristia i va administrar la comunió als fidels.

Com ha viscut la celebració de la seva ordenació diaconal?

Amb molta il·lusió. Fa més quaranta anys que em dedico a estar al costat dels malalts. Primer, professionalment vaig treballar en una clínica privada fins que vaig haver de deixar la feina a causa d'una lesió greu a l'esquena. En segon lloc, com a voluntari, m'he dedicat a fer costat als ma-

lalts a la Fraternitat Cristiana de Malalts i Minusvàlids de Lleida. És una vocació. Ara, amb l'ordenació, encara em sento més cridat a donar-me més a Déu nostre Senyor en aquesta causa. La meua vida és un lliurament als altres, en la part que puc fer. No puc fer grans esforços físics, però sí col·laborar en tot el que sigui necessari.

Quins serveis li han estat encarregats en l'inici del ministeri diaconal?

La meua missió està encarada a la pastoral als hospitals, a portar espiritualitat i comunió als malalts. També col·laboro al tanatori. La diòcesi ha generat una planificació mensual segons la qual cada diacon dedica un diumenge al mes a la pastoral de l'acompanyament en el dol. I, evidentment, també em dedico a la prèdica i a conferir sagraments com el del matrimoni o el baptisme.

Com va prendre la decisió d'iniciar el camí de l'ordenació? Quina és la seva situació personal?

Soc vidu del meu primer matrimoni iestic casat en segones núpcies. Com bé sabeu, per al sagrament és imprescindible l'acceptació de la dona. Pel que fa a la primera pregunta, la idea de ser diacon va sorgir arran d'una conversa amb el mossèn de la parròquia, que m'ho va proposar. La veritat és que no vaig trigar gaire a prendre una decisió. He fet tres anys de batxillerat en Ciències Religioses i actualment estic fent el grau. He d'agradir l'acompanyament de tothom: bisbes, preveres, professors i companys.

**Els envasos de plàstic,
brics i llaunes van al cubell del
porta a porta o al contenidor groc.**

És massa evident per no fer-ho.